

Självständigt arbete i krigsvetenskap (1OP147) VT 2014

Totalförbud av massförstörelsevapen

- **En jämförelse av de officiella kärnvapenstaternas argumentering**

Författare: Axel Boatright

Handledare: Svenbjörn Kilander

Examinator: Håkan Gunneriusson

Examinaerande lärare: Maria Hellman

Antal ord: 11440 ord

Sammanfattning

Sedan slutet av andra världskriget har förhandlingar förts om massförstörelsevapen och deras fara för vår värld. Trots förhandlingar som har genomförts är det endast biologiska och kemiska vapen det finns totalförbud mot. Kärnvapen härjar fortfarande fritt bland världens fem officiella kärnvapenstater: USA, Ryssland, Kina, Storbritannien och Frankrike.

Uppsatsen är en kvalitativ textanalys med information framförallt från förhandlingar om nedrustning. Syfte med uppsatsen är att jämföra kärnvapenstaternas uttalande gentemot biologiska vapen, kemiska vapen och kärnvapen.

Resultatet visade sig att samtliga stater varit för totalförbud av kemiska och biologiska vapen men när det gäller kärnvapen är det endast Kina som har varit tydlig i sin åsikt. Med maktbalansteori som utgångspunkt i analysen visade det sig, att kärnvapen som är det sista massförstörelsevapen länderna har kvar, är svårare att för staterna att förbjuda en de två tidigare vapentyperna.

Innehållsförteckning

Sammanfattning	2
1. Inledning.....	4
1.1. Bakgrund	4
1.1. Problemformulering	5
1.2. Syfte	5
1.3. Frågeställning	5
1.4. Metod och uppsatsens disposition.....	5
1.5.1. Metod	5
1.5.2. Uppsatsens disposition	6
1.5.3. Källkritisk granskning	6
1.5.3. Forskningsläge	8
1.5.4. Avgränsningar	8
2. Teori.....	9
2.1. Makt	9
2.2. Maktbalansteori	10
2.3. Avskräckning	11
3. Empiri.....	12
3.1. Biologiska vapen	12
3.1.1. Sammanfattning biologiska vapen	16
3.2. Kemiska vapen	17
3.2.1. Sammanfattning kemiska vapen.....	21
3.3. Kärnvapen	22
3.3.1. NPT	22
3.3.2. Strävan om ett totalförbud mot kärnvapen	24
3.2.3. Sammanfattning Kärnvapen	29
4. Resultat, analys och diskussion	29
4.1 Resultat och analys	29
4.1.1 USA	30
4.1.2. Ryssland	31
4.1.3 Kina	32
4.1.4. Storbritannien	33
4.1.5. Frankrike	34

4.2. Gemensam analys och diskussion	34
5. Slutsats	35
6. Förslag till fortsatt forskning.....	36
7. Käll- och litteraturförteckning.....	36
7.1. Källor.....	36
7.2. Litteratur.....	36
7.3. Internetkällor	37

1. Inledning

1.1. Bakgrund

1900-talet förde med sig en dramatisk utveckling för flertalet tekniska system, inklusive vapensystem. Den mest revolutionerande av dessa kan anses vara kärnvapen. Till skillnad från andra massförstörelsevapen som biologiska och kemiska vapen var det inte förrän 1945 kärnvapen användes för första gången i krig. Utfallet av explosionerna var förödande, vilket ledde till påbörjandet av diskussioner om huruvida kärnvapen bör förbjudas.¹

År 2014, finns det huvudsakligen tre stycken internationella överenskommelser gällande kärnvapen; Partiella provstoppsavtalet (PTBT), Icke-spridningsavtalet (NPT) samt Fulltsändigt provstoppsavtalet (CTBT). För att CTBT skall träda i kraft krävs underskrifter och ratificering av samtliga länder som brukar kärnreaktorer.² I slutet av april 2014 saknas fortfarande underskrift av Nordkorea, Indien och Pakistan och ratificering av ytterligare fem länder.³ De olika överenskommelserna begränsar i stora drag provsprängningar, upprustning och spridning av kärnvapen.

För kemiska och biologiska vapen finns det heltäckande konventioner mot inte bara utveckla utan också använda. Konvention mot biologiska vapen (benämns herefter B-vapenkonventionen) trädde i kraft år 1972 och konventionen mot kemiska vapen (benämns herefter C-vapenkonventionen) 1997.

I modern tid, 1900-talet, har användandet av biologiska vapen varit sparsam. När det gäller kemiska vapen har det använts mer frekvent, exempelvis under Första världskriget,

1 Diehl, S. Moltz, J. *Nuclear Weapons and Non-Proliferation*. 2008. Andra upplagan. S. 1-8

2 Försvarsmaktens, FOI, KBM. *Kärnvapenkonvention*.
http://www.faktasamlingcbrn.foi.se/filer/a_sidor/5/2.html. Hämtad 2014-04-28.

3 CTBTO. *Status of Signature and ratification*. <http://www.ctbto.org/the-treaty/status-of-signature-and-ratification/>. Hämtad: 2014-04-28.

Vietnamkriget, Iran-Iraq konflikten under 1980-talet och mer nyligen även Syrienkonflikten.⁴ Till följd av användning eller för rädsla av användning kom världssamfundet överens om att massförstörelsevapen behövde elimineras. Diskussioner om ett eventuellt totalförbud av kärnvapen har dock inte kommit lika långt som inom kemiska och biologiska vapenområdet.

Mycket av forskningen inom kärnvapenedrustning fokuserar på de nuvarande överenskommelserna och sätter dem inte i paritet med C- och B-vapenkonventionerna. Ländernas argumentation och inställning kring ett potentiellt totalförbud av kärnvapen i jämförelse med deras inställning och argumentation gentemot tidigare konventioner mot massförstörelsevapen, kan ge en idé om hur nära världssamfundet är ett totalförbud av kärnvapen.

1.1. Problemformulering

Olika länder har olika anledningar till varför de kan vilja ha kvar kärnvapen. Det är inte heller omöjligt att länder säger att de vill ha en kärnvapenfri värld samtidigt som de inte aktivt försöker sträva mot målet. Kärnvapen som har funnits längst av de tre massförstörelsevapen men är fortfarande den enda utan ett totalförbud. Målet är att studien ska ge en klarare bild av kärnvapenstaternas inställning till massförstörelsevapen

1.2. Syfte

Syftet med uppsatsen är att jämföra kärnvapenstaternas argumentation rörande totalförbud av kärnvapen respektive B- och C-stridsmedel.

1.3. Frågeställning

Hur argumenterar och uttalar sig de officiella kärnvapenstater gentemot ett totalförbud av kärnvapen jämfört med hur de argumenterar och uttalar sig om C- och B-vapenkonventionerna?

1.4. Metod och uppsatsens disposition

1.5.1. Metod

Metoden som används för uppsatsen är kvalitativ textanalys. Valet av metod är kopplat till frågeställningen och den typ av material som analyseras.

Svaret som erhålls av frågeställningen bör vara beskrivande. En systematiserad undersökning är en typ av beskrivande analys, som sedan i sin tur lämpar sig väl för en kvalitativ analys.⁵

En kvalitativ textanalys används när en större mängd information finns tillgänglig men endast en del av informationen är intressant för den studien som genomförs. I uppsatsen var det flertalet officiella dokument samt litteratur som studerades. Vid nyttjandet av den kvalitativa

4 Försvarsmaktens, FOI, KBM. *Kemiska stridsmedels historik*.
http://www.faktasamlingcbrn.foi.se/filer/a_sidor/3/3.html. Hämtad 2014-05-26.

5 Esaiasson. P. *Metodpraktikan*. Stockholm. 2007. 3:e upplagan. S. 238

textanalysen kunde information som inte ansågs relevant för uppsatsen sorteras bort och information med specifika innebörder plockas fram. Genom att studera staternas uttalande kunde en ståndpunkt erhållas från samtliga stater.

Ländernas inställning svaras i tre grader, positiv, delvis eller negativ inställning till de olika totalförbudena. Ländernas egna svar jämförs och analyseras för att ge insikt om ländernas politik kopplat till massförstörelsevapen. Om något samband finns mellan länderna analyseras och diskuteras det.

1.5.2. Uppsatsens disposition

Uppsatsen inleds med en presentation av ämnet följt av syfte och frågeställning. Därefter följer en presentation av teori, metod och uppsatsens disposition. I det empiriska kapitlet analyseras varje vapentyp (biologiska, kemiska och kärnvapen) separat. Uppsatsen avslutas med en redovisning av resultaten, som diskuteras ur ett jämförande perspektiv, och förslag till fortsatt forskning.

Empirin struktureras utifrån de olika vapentyperna som ska undersökas. Varje ämneskategori presenteras var för sig. Inom varje kategori behandlas tidigare konventioner, argument/uttalande mot totalförbudskonventioner och argument/uttalande kopplade till nedrustning av något slag relevanta för uppsatsen.

Analysen och diskussion nyttjas för att kartlägga de likheter respektive olikheter i argument/uttalande för de olika vapentyperna och länderna. Resultat och analys görs länderna för sig, därefter en gemensam diskussion som avslutas med en slutsats.

1.5.3. Källkritisk granskning

Källmaterialet som har använts i uppsatsen har analyserats utifrån ett källkritiskt perspektiv och utifrån fyra stycken kriterier:

Äkthet, oberoende, samtidighet och tendens

Med äkthet avses att materialet är inte är förvanskat eller fabricerat, att det är producerat när det är sagt och av de personer som anges. Oberoende avser att det som återges i källan kan finnas i andra texter, att avståndet mellan förstahands källan och den nuvarande källan inte är för stort samt det som skrivits inte har påverkats av någon annan. Samtidighet avser hur nära i tid något har skrivits ned från och med att händelsen inträffade, desto längre tid desto större risk för att informationen är fel. Tendens avser författarens motiv att avsiktligt förvränga en text i syfte att ge sin bild av vad som skett.⁶

Ingen av litteraturen anses vara olämplig för uppsatsen. Det som går att anmärka är en del av litteraturen inte är helt oberoende, utan de är andrahand och ibland tredjehands källor. Litteraturen som har använts är till stor del västerländsk och därmed skriven ur västerländskt perspektiv. Det viktigaste källmaterial och litteraturen som har använts i studien återges nedan.

⁶ Esaiasson, P. *Metodpraktikan*. Stockholm. 2007. 3:e upplagan. S. 238

Källmaterialet i uppsatsen består av officiella dokument från Förenta Nationerna (FN) i form av årsrapporter, resolutioner och konventioner. Ytterligare källor är organisationer med nära relation till FN och koppling till olika konventioner.

Inom FN finns det en del som ansvarar för nedrustningsarbete, United Nations Office for Disarmament Affairs (UNODA). UNODA har sedan år 1976 släppt en årsbok, och dessförinnan två samlingar av förhandlingar som pågått inom FN sedan år 1945, kopplat till nedrustning. De senare årsböckerna innehåller även resolutioner som röstats om under årets lopp.⁷

B-vapenkonvention⁸, C-vapenkonventionen⁹, Icke-spridningsavtalet (NPT)¹⁰, Partiella provsprängningsavtalet (PTBT)¹¹ och Comprehensive Test Ban Treaty (CTBT)¹² används i mer eller mindre utsträckning i uppsatsen och är konventioner som har ratificerats av delar av länderna

Stockholm International Peace Research Institute (SIPRI) är ett institut som fokuserar på forskning inom konflikter, bestyckning, nedrustning och vapenkontroll.¹³ SIPRI har släppt en årsbok varje år med nedrustning som en av punkterna. Ytterligare material är ”*The Problem of Chemical and Biological Warfare*” en uppsättning böcker som behandlar allt från historik till FN förhandlingar. I studien finns det två stycken delar som är av extra intresse, ”*CB Disarmament Negotiations 1945-1970*” och ”*The Prevention of CBW*”. De två delarna av serien har störst relevans eftersom de behandlar förhandlingarna inom FN kopplade till nedrustning mellan åren 1945-1970. SIPRI har även producerat två böcker till utöver den tidigare nämnda uppsättningen. ”*Non-Proliferation – The Why and the Wherefore*” innehåller motiveringar från stater som valde att inte skriva under Icke-spridningsavtalet. ”*Success and Failure in Arms Negotiations*” ger fakta på flertalet forum där kärnvapenförhandlingar skedde samt hur det gick i de olika förhandlingarna.

⁷UNODA. *The United Nations Disarmament Yearbook*. <http://www.un.org/disarmament/publications/yearbook/>. Hämtad 2014-05-24.

⁸UNODA. *Convention on the Prohibition of the Development, Production and Stockpiling of Bacteriological (Biological) and Toxin Weapons and on their Destruction*. <http://disarmament.un.org/treaties/t/bwc/text>. Hämtad 2014-05-24

⁹Organisation for the Prohibition of Chemical Weapons. *Convention on the Prohibition of the Development, Production, Stockpiling and use of Chemical Weapons and on Their Destruction*. http://www.opcw.org/index.php?eID=dam_frontend_push&docID=6357. Hämtad 2014-05-24

¹⁰UNODA. *Treaty on the Non-Proliferation of Nuclear Weapons (NPT)*. <http://www.un.org/disarmament/WMD/Nuclear/NPTtext.shtml>. Hämtad 2014-05-24

¹¹UNODA. *Treaty Banning Nuclear Weapon Tests in the Atmosphere, in Outer Space and under Water*. http://www.un.org/disarmament/WMD/Nuclear/pdf/Partial_Ban_Treaty.pdf. Hämtad 2014-05-24

¹²CTBTO. *Comprehensive Nuclear-Test-Ban Treaty*. http://ctbto.org/fileadmin/content/treaty/treaty_text.pdf. Hämtad 2014-05-24

¹³SIPRI. About SIPRI. <http://www.sipri.org/about>. Hämtad 2014-05-07.

Deadly Cultures är en bok som är skriven utifrån förstahands källor vilket presenterar staters politik kopplad till biologisk nedrustning. *Deadly Cultures* är viktig för uppsatsen och dess kapitel relaterad B-vapenkonventionen.

Ytterligare litteratur och källor som använts men inte omnämnts är det som använts i uppsatsen men inte lika stor utsträckning som det som redan nämnts. Samtliga källor och litteratur bedöms som godtagbar utifrån ett källkritiskt perspektiv.

1.5.3. Forskningsläge

Tidigare forskning är svårdefinierat inom ett ämne som behandlar tre olika typer av massförstörelsevapen. Forskning finns behandlad separat för de olika typerna av vapensystem.

I en uppsats skriven år 2008 av Christoffer Hagström vid namnet *Anledningar till staters anskaffande och behållande av kärnvapen och faktorer som påverkar staters kärnvapenpolitik* författaren nämner att han inte anser det troligt att stater kommer göra sig av med sina kärnvapen trots uttalande i Icke-spridningsavtalet. Han nämner även att kärnvapen används för att stärka länders makt i världspolitiken.¹⁴ Studien är intressant kopplat till den här uppsatsen eftersom staters argument till ett totalförbud undersöks.

Utöver studentuppsatser har en bok fokuserad framförallt på nedrustningsamtal varit relevant för uppsatsen. *Success and Failure in Arms Control Negotiations* är en bok skriven av April Carter åt SIPRI. I boken diskuterar Carter inte bara fakta om vad som hände under förhandlingarna utan även vilka metoder som fungerade. Han nämner bland annat att unilaterala beslut anses i vissa fall vara propaganda snarare än riktiga åtagande.¹⁵ Det är intressant för uppsatsen eftersom unilaterala beslut har lett till konventioner.

UNDIR har gjort en studie vid namnet *Viewing Nuclear Weapons through a Humanitarian Lens*. I studien påpekar författaren att icke-spridningsavtalet är ett sätt att legitimisera kärnvapen och blir därmed en ytterligare komplikation i diskussioner relaterade till ett totalförbud av kärnvapen.¹⁶

Forskningarna har relevans till uppsatsen framför allt i diskussionsdelen där forskningarnas huvudpunkter kan diskuteras utifrån det som presenteras i analysen.

1.5.4. Avgränsningar

Avgränsning i tid

På grund av det massiva spannet i tid diskussioner kring förbud av massförstörelsevapen har pågått, har avgränsningar behövt göras inom området. Med utgångspunkt i uppsatsen har

¹⁴ Hagstöm, C. *Anledningar till staters anskaffande och behållande av kärnvapen och faktorer som påverkar staters kärnvapenpolitik*. Studentuppsats. Örebro. 2008.

¹⁵ SIPRI. Carter, A. *Success and Failure in Arms Control Negotiations*. New York. 1989. S. 295-299

¹⁶ UNIDIR. Borrie, J. Caughley, T. *Viewing Nuclear Weapons through and Humanitarian Lens*. Genève, 2013. S. 75-77

tidsperioder efter att ett totalförbud har ratificerats inte varit av intresse. Det innebär att biologiska vapen har avgränsats till åren 1945-1984. För kemiska vapen innebär avgränsningen 1972-1997. Viktigt att ha i beaktande är att en del av diskussionerna relaterade till B-vapenkonvention var även de relevanta för C-vapenkonventionen. Avgränsningen gällande kemiska vapen är därmed endast frågor relaterade till C-vapenkonventionen. Kärnvapen har avgränsats till åren 1945-2014 i och med att inget totalförbud existerar för tillfället.

Avgränsning i språk

Av skäl kopplade till begränsande språkkunskaper används endast engelska och svenska texter som material i uppsatsen. Betydelsen nämna avgränsningen är av stor vikt eftersom det kan ofrivilligt ge ett västerländskt synsätt. Kinesiska och Ryska är två skilda språk och all litteratur skriven ur deras perspektiv går därmed förlorad. Även om litteratur är tänkt att vara objektiv, så försvinner den objektiva bilden från rysk och kinesisk sida förutsatt att ingenting har blivit översatt.

2. Teori

En teori presenteras för att användas vid analysen av de olika ländernas uttalanden. Ytterligare, kommer värdeord och viktigare begrepp presenteras i syfte att förtydliga och lämna mindre utrymme för oklarheter om specifika ord.

Det som presenteras i ordning är:

- Makt
- Maktbalansteori
- Avskräckning

För att analysera frågeställningen behövs en teori som knyter an till stater och deras relationer till varandra. En teori som förklarar utifrån vilka premisser en stat väljer att göra vissa val och avfärdar andra. Maktbalansteorin (översatt från engelskans "Balance of Power theory") en teori som innehåller för denna undersökning lämpliga analysverktyg, nödvändiga för att besvara frågeställningen.

2.1. Makt

För att diskutera maktbalansteori måste ordet makt definieras. Makt har under längre tid försökt definieras av forskare, ingen enhällig definition kan hittas. Ett sätt att definiera ämnet är att se på staters tillhörigheter, t.ex en stark militär eller ekonomi. Realister brukar påpeka konkurrensen mellan stater som viktigt, vilket förstärks av en ledare vars mål är att öka

makten staten har.¹⁷ Problemet med den här definitionen är att den inte tar hänsyn till sociala kontexter.¹⁸

Enligt statsvetaren John Rothgeb kan makt konstateras endast när:¹⁹

”... members of [a] system interact with one another”

D.v.s. när entiteter i ett system interagerar med varandra. Definitioner som inte tar hänsyn till den sociala kontexten blir enligt honom en förenklad bild av verkligheten.

Statsvetaren Goldman förklarar en systemfokuserad vinkling som är ytterst enkel i sin karaktär: Staten A får staten B att göra något som staten B inte hade gjort i vanliga fall. Staten A har därmed makt över staten B.²⁰

Vad teoretiker inom maktstudier verkar vara överrens om är att de finns tydliga skillnader i konceptet om vad makt är. Det som går att utläsa från de olika definitionerna är att flera olika aspekter måste tas hänsyn till när makt diskuteras. För vissa är makt militära-, ekonomiska- och politiska styrkor. För andra är det förmågan att påverka beteende hos andra aktörer.²¹

2.2. Maktbalansteori

Bara ordet makt och vad det inbegriper har alltså flera olika betydelser. Förhållandet är snarlikt när det gäller maktbalans, flera olika definitioner finns. Statsvetaren Dina Zinnes lyfter dock fram en gemensam nämnare för många av definitionerna:²²

A balance of power involves ”a particular distribution of power among states of that system such that no single state and no existing alliance has an ”overwhelming” or ”preponderant” amount of power ”

Enligt Zinnes handlar maktbalans om att det inte ska finnas en specifik stat eller allians, i ett system, med överlägsen makt. Därmed menar Zinnes att en stat eller en allians får inte ha mer makt än de övriga staterna/allianserna i ett system tillsammans.²³

Enligt statsvetaren Michael Sheehan är maktbalansen i det internationella samhället ojämlig där det är starka stater mot svaga, dock kan staters maktbalans vara balanserad på sådant sätt

17Smith A. Martin. *Power in the Changing Global Order*. Cambridge. 2012. S. 4

18 Ibid. S. 5

19 Ibid. S. 5

20 Goldman, K. *Det internationella systemet*. Stockholm. 1978. S. 95-96

21 Sheehan, M. *The Balance of Power*. London. 1996. S. 7.

22 Ibid. S. 4

23 Ibid. S. 4.

att ingen stat uppnår ett herravälde. Det vill säga att staterna inom systemet kan hålla varandra i schack och svagare stater kan tillåtas existera.²⁴

Morgenthau ansåg dock att stater inte ville uppnå en jämvikt, utan att stater i själva verket har som mål att uppnå en överlägsenhet av makt. Den här överlägsenheten behöver inte bestå av att erövra stora landmassor. Eftersom makt inte riktigt kan mätas kommer stater att förbereda sig mer än nödvändigt i de områdena de anser de behöver kunna möta upp ett hot större än förväntat.²⁵ Exempel på det skulle kunna vara en upprustning av militära styrkor för att möta ett annat militärt hot.

Teoretiker som Laswell argumenterar för att en reell maktbalans är omöjlig att uppnå. Laswell anser att maktbalansering är något som sker över tiden och att ett rådande tillstånd inte kan tas för givet. Laswell går så långt och säger att maktbalansen strävar mot en obalans vilket ger möjlighet för nya jämvikter eller återgång till en äldre jämvikt.²⁶

2.3. Avskräckning

Nära relaterat till maktbalansteori finns avskräckning. Avskräckning var något som användes under kalla kriget av de största nationerna, framförallt, U.S.A. och Sovjetunionen.²⁷

Enligt statsvetaren Kaufmann fungerade avskräckning enligt följande:²⁸

”The costs and risks are of a sufficient magnitude to outweigh the prospective gain”

Kaufmann sade därmed att kostnaden och riskerna involverade i en viss typ av agerande blir för höga i förhållande till vinsten. Ett exempel är att om staten A invaderar staten B kommer staten B att använda kärnvapen mot staten A. Kostnaden för invasionen blir därmed för hög och staten A väljer då att inte genomföra en invasion.

Avskräckning är i sig en paradox. Ur ett militärt perspektiv innebär det att en stor militär styrka (av t.ex. kärnvapen) ska förhindra att det blir krig på grund av dess destruktiva kraft.²⁹ Något som tagits fram för att användas i krig blir därmed det som förhindrar krig, enligt teorin om avskräckning.

24 Ibid. S. 8

25 Ibid. S. 9

26 Ibid. S. 14

27 Sheehan, M. *The Balance of Power*. London. 1996. S. 171

28 Ayson. R. *Thomas Schelling and the Nuclear Age*. London. 2004. S. 53

29 Sheehan, M. *The Balance of Power*. London. 1996. S. 171

Avskräckning som fenomen måste inte vara kopplat till militära styrkor. Den kan lika gärna gälla t.ex. sanktioner, åtminstone så länge som en stat anser förlusterna för stora för att vilja genomföra en aktion i rädsla för kostnaden.³⁰

Jag kan således konstatera, att maktbalansteorin tillsammans med avskräckning torde fungera som en lämplig utgångspunkt för en analys i uppsatsen.

3. Empiri

3.1. Biologiska vapen

Under första världskriget omkom fler än 100 000 personer på grund av kemiska vapen. I syfte att eliminera liknande händelser i framtiden hölls en konferens vilket skulle leda till en internationell överenskommelse vid namnet Genèveprotokollet. Protokollet hade tyvärr flertalet brister i förhållande till det vi idag accepterar som godtagligt. Endast användning av kemiska och biologiska vapen inskränktes, produktion, framtagande och besittande var inte begränsat. Eftersom protokollet var så begränsat förhöll sig flertalet länder rätt att använda kemiska och biologiska vapen vid vedergällning.³¹

Inte förrän 1960-talet påbörjades seriösa diskussioner om huruvida Genèveprotokollet var tillräckligt. En av de diskussioner var under Eighteen Nations Disarmament Committee (ENDC), bara fyra år efter ENDC grundades kunde den biologiska vapenkonventionen signeras. Problemen spretade gällande en C-vapenkonvention och en B-vapenkonvention. De två olika vapentyperna behandlades därmed separat. Det ledde till att C-vapenkonventionen inte trädde i kraft förrän 25 år efter B-vapenkonventionen.³²

Flertalet olika forum användes under decenniernas lopp i syfte att föra diskussioner varav Nedrustningskonferensen (CD) är den existerande för tillfället.

Förenta Nationernas forum för behandling av frågor relaterad till nedrustning är Nedrustningskonferensen. CD är en avkoma från Ten-Nation Committee, som sedan blev tidigare nämnda ENDC för att sedan bli Conference of the Committee on Disarmament. Forumet har tre stycken officiella möten per år på tio, sju och sju veckor.³³

Sovjetunionen begärde år 1952 att säkerhetsrådet skulle vädja till samtliga länder som inte anslutit sig till Genèveprotokollet, att göra det. Länder som Brasilien och USA ansåg att Genèveprotokollet var utdaterat och likaså såg Storbritannien, Kina samt Nederländerna rum

30 Ibid. S. 172

31 Ibid.

32 Sheehan, M. *The Balance of Power*. London. 1996. S. 172

33 OPCW. *Genesis and Historical Development*. <http://www.opcw.org/chemical-weapons-convention/about-the-convention/genesis-and-historical-development/>. 2014-04-29.

för förbättring. Sovjetunionen tryckte mycket på att Genèveprotokollet var den överenskommelse vilket ledde till att användning av giftig gas inte användes i någon större utsträckning under andra världskriget. När röstningen kring resolutionen genomfördes var det endast Sovjetunionen utav de elva länderna som röstade för resolutionen, de övriga tio länder avhöll sig från att rösta. Det blev därmed tydligt att Genèveprotokollet inte längre var en fullgod överenskommelse. Den amerikanska representanten angav ytterligare en anledning till varför USA inte hade röstat för resolutionen, att de höll på jobba mot en genuin nedrustning och en genuin kontroll av massförstörelsevapen. Massförstörelsevapnen skulle därmed bli eliminerade.³⁴

I början på 1960-talet var USA inte speciellt positivt inställd gentemot tanken om en C- eller B-vapenkonvention. Anledningen till negativiteten låg i tanken om generalisering av massförstörelsevapen. USA ansåg att riskerna med nedrustning av C- och B-vapen skulle kunna bli en anledning för nedrustning av kärnvapen.³⁵

Storbritannien förde diskussioner med USA och rapporterade följande tillbaka till utrikesministeriet i London:³⁶

The US would not "subscribe to any new declaration on chemical and biological weapons. In their views the principle involved is the same as that for declarations about the use of nuclear weapons, which are included in the category of weapons of mass destruction, therefore a declaration about chemical and biological weapons would prejudice the principle which we have all maintained about the use of nuclear weapons"

Liknande uttalande gjordes av den brittiska delegationen vid ENDC till utrikesministeriet anseende deras egen ståndpunkt. Delegation ansåg att varken återbekräftelse av Genèveprotokollet eller ett västerländskt förslag på totalförbud mot kemiska och biologiska vapen var att rekommendera. Sovjetunionen skulle i båda fallen försöka få fram ett liknande förslag mot kärnvapen.³⁷ Fortsatt erkände en brittisk anställd vid utrikesministeriet att den huvudsakliga anledningen till förslaget som skulle läggas fram, var att förödmjuka Sovjetunionen i ENDC.³⁸

Inte förrän år 1959 valde Sovjetunionen att presentera sin deklARATION om generell och fullständig nedrustning. Uttalandet blev speciellt eftersom den innefattade ett förbud mot lager av kemiska och biologiska vapen. Det kan ses som ett av de första stegen mot en ny

34 SIPRI. Goldblat, J. *The Problem of Chemical and Biological Warfare – CB Disarmament negotiations 1920-1970*. Stockholm. S. 208-212.

35 Wheelis, M. *Deadly Cultures*. Cambridge. 2006. S. 307

36Ibid.

37 Wheelis, M. *Deadly Cultures*. Cambridge. 2006. S. 307

38 Ibid. S. 308

överrenskommelse sedan Genèvekonventionen. Deklarationen ledde till att ett resolutionsutkast kunde presenteras år 1962.³⁹

År 1966 framförde den ungerska delegationen ett resolutionsutkast i syfte att få ett slut på användandet av B- och C-vapen. Resolutionen framfördes samtidigt som Vietnamkriget var igång, ett känsligt ämne att behandla under den här tidpunkten eftersom USA använde tårgas, herbicider och napalm.⁴⁰ Resolutionen hänvisade till Genèveprotokollet från 1925, vilket man bör ha i åtanke, USA fortfarande inte hade ratificerat.⁴¹

Amerikanska representanter närvarande under konferensen motsatte sig resolutionen, förutom att de inte hade skrivit under Genèveprotokollet ansåg de att tolkningen av protokollet var fel. Genèveprotokollet gällde endast gaser tänkta för krig enligt den amerikanska representanten. Tårgas och herbiciderna använda under Vietnamkriget var inte biologiska vapen eller oförenliga med internationell lag enligt representanten. Tårgas användes av flertalet länder vid uppror och likaså använde USA herbicider mot ogräs i sitt hemland. Efter ett antal små förändringar av resolutionen kunde den sedan accepteras av generalförsamlingen.⁴²

År 1968 fördes diskussioner om huruvida vägen att gå inom förbud mot kemiska och biologiska vapen var att uppdatera Genèveprotokollet, behålla det eller skapa en helt ny konvention. Problemen ansågs större kopplad till kemiska vapen än biologiska vapen, något som ledde till tanken om att behandla de två olika typerna av massförstörelsevapen separat och ett behov av en ny konvention.⁴³ Storbritannien ansåg helt enkelt att för kemiska vapen fick Genèveprotokollet vara tillräckligt bra till dess att biologiska vapen hade tagits hand om.

Storbritannien valde att presentera sitt arbete de hade genomfört inom mikrobiologisk krigföring år 1968, ett arbete som skulle bli en början på den konventionen som skulle träda i kraft 1972. Storbritanniens motiv för arbetet tar grund i ett antal dokument som producerades så tidigt som 1961. Dokumenten var skrivna av försvarsministeriet och innehöll rekommendationer för Storbritanniens förhållningsätt till kemiska och biologiska vapen. Rekommendationer var att Storbritannien inte hade något behov av kemiska och biologiska vapen i offensiv förmåga rent strategiskt, eftersom att kärnvapen var mer effektiva och ekonomiska i lösande av samma uppgift. Likaså ansågs Sovjetunionen inte vara ett lämpligt land för bekämpning med biologiska vapen. Storbritannien kunde därför lika gärna driva ett

39 Wheelis, M. *Deadly Cultures*. Cambridge. 2006. S. 228-232.

40 SIPRI. Goldblat, J. *The Problem of Chemical and Biological Warfare – CB Disarmament negotiations 1920-1970*. Stockholm. S. 238

41 Ibid. S. 343

42 Ibid. S. 242-244

43 SIPRI. Goldblat, J. *The Problem of Chemical and Biological Warfare – CB Disarmament negotiations 1920-1970*. Stockholm. S. 254

förbud mot biologiska vapen eftersom de inte såg någon positiv effekt av att ha dem kvar i eget syfte.⁴⁴

Sovjetunionen såg potentiella problem med arbetet Storbritannien hade producerat. Sovjetunionen var ett av länderna som ansåg att både metoder och agens täcktes in i Genèveprotokollet och därför var det inte en ny konvention som behövdes utan snarare en uppdatering. Sovjet uttryckte att förslagen i arbetet öppnade upp gamla sår d.v.s. att äldre redan lösta problem skulle behöva behandlas igen.⁴⁵

Nästa steg för Storbritannien blev naturligt avstamp och de presenterade ett konventionsutkast 1969 inför ENDC. Resolutionsutkastet hade problem inom området av verifikation, vilket skulle leda till flertalet andra länder att producera ett annat konventionsutkast.⁴⁶

Det sovjetiska biologiska vapenprogrammet motiverades av flera anledningar, främst riktat mot USA och Kina. Sovjet ansåg att USA var ett imperialistiskt land med intentioner om att behärska hela världen samt ville Sovjetunionen kontra det militära hotet från Kina.⁴⁷ I ett försök att producera en konvention som mer kongruerade med egen vilja framförde Sovjetunionen tillsammans med Mongoliet, Vitryssland, Bulgarien, Polen, Ungern, Tjeckoslovakien, Rumänien och Ukraina. Verifikation fick i det här fallet bedrivas av den egna regeringen snarare än en internationell kontrollenhet.⁴⁸

Senare under samma år som de två konventionsutkasten hade presenterats valde USA att göra avsägelser från biologiska vapen. Intressant nog informerade President Nixon att USA inte bara skulle avsäga sig vissa typer av massförstörelsevapen utan även ratificera Genèveprotokollet. En överenskommelse de om och om igen hade sagt inte var fullgod. Utöver uttalanden gjorda 1969 gjordes uttalanden året därpå om deras plan för destruktion av deras upplag av biologiska vapen. De val som USA gjorde var därmed frivilliga unilaterala val som ingen överenskommelse hade tvingat fram. Storbritannien valde att följa i samma spår som USA och betygade att de aldrig haft eller tänkt införskaffa biologiska vapen.⁴⁹

44 Wheelis, M. *Deadly Cultures*. Cambridge. 2006. S. 312-313

45 Department of Political and Security Council Affairs. *The united nations and disarmament 1970-1975*. <http://www.un.org/disarmament/publications/yearbook/en/EN-YB-VOL-00-1970-1975.pdf>. Hämtad: 2014-04-30. S. 359

46 Wheelis, M. *Deadly Cultures*. Cambridge. 2006. S. 317-320

47 Ibid. S. 151-152

48 Department of Political and Security Council Affairs. *The united nations and disarmament 1970-1975*. <http://www.un.org/disarmament/publications/yearbook/en/EN-YB-VOL-00-1970-1975.pdf> Hämtad 2014-04-19. S. 367

49 SIPRI. Goldblat, J. *The Problem of Chemical and Biological Warfare – CB Disarmament negotiations 1920-1970*. Stockholm. S. 280-282

Tucker, den amerikanska försvarsminister angav två anledningar till varför Nixon valde att göra de uttalande han gjorde. Ur en militär synvinkel var biologiska vapen ingen vidare ur ett strategiskt avskräckningssyfte. Ur en politisk synvinkel var det ett effektivt sätt att motverka andra länder från att anskaffa biologiska vapen.⁵⁰

Det skulle vara stillsamt inom nedrustningsarbetet fram till dess att sovjetunionen producerade ett andra konventionsutkast. I det nya konventionsutkast fanns det flertalet punkter Storbritannien såg besvär med varav den inte rent utsagt förbjöd användande av biologiska vapen samt att produktion fortfarande fick göras i komponenter.⁵¹

Flertalet stater var missnöjda med produkten av konventionen som senare 1972 släpptes för underskrift, en blandning mellan det sovjetiska och det brittiska utkastet. Frankrike valde att inte officiellt ratificerat avtalet förrän 1984 på grund av den undermåliga verifikationsystemet. Frankrike som under 1960-talet hade försökt återuppta sin förmåga inom biologiska vapen valde att lägga ned programmet på grund av finansiella skäl och en prioritering av kärnvapen.⁵²

3.1.1. Sammanfattning biologiska vapen

Biologiska vapen innehades av samtliga kärnvapenstater utom Storbritannien. I försök att eliminera användandet av biologiska och kemiska vapen vädjade Sovjetunionen länder som inte ratificerat Genèveprotokollet att göra det. Diskussionerna för ett förbud mot biologiska vapen tog fart från det att samtalen var igång under 1960-talet. USA och Storbritannien var motvilliga till en början, inte för att de var mot principen om ett förbud mot biologiska vapen, utan för att de inte ville ha ett totalförbud mot kärnvapen. En drastisk vändning av USA skulle leda till en mer positiv inställning. Frankrike insåg också värdet av kärnvapen jämfört med biologiska vapen och ansåg endast att verifikation var ett problem. Trots Sovjetunionens ihärdighet gällande en uppdatering av Genèveprotokollet skulle de sträva mot en ny konvention som lösning för att tillfredsställa de andra ländernas vilja. Kina tog inga initiativ under förhandlingarna men var inte heller motvillig på något sätt vid underskrift av det slutgiltiga dokumentet. Samtliga fem officiella kärnvapenstater var positivt inställda till den B-vapenkonvention som producerats.

50 Wheelis, M. *Deadly Cultures*. Cambridge. 2006. S. 322

51 Ibid. S. 320-325

52 Wheelis, M. *Deadly Cultures*. Cambridge. 2006. S 127-128

3.2. Kemiska vapen

Restriktioner av kemiska vapen kan spåras tillbaka till 1600-talet.⁵³ Vägen fram till dagens C-vapenkonvention har bestått av ett antal mellanstationer, i form av överrenskommelser. Inte förrän 1997, tre århundraden senare lyckades världen införa ett totalförbud mot kemiska vapen.

Även om världssamfundet hade tagit ett viktigt steg i hopp om fullständig nedrustning var det endast biologiska vapen det fanns ett totalförbud mot år 1972. Problemen med kemiska vapen fanns fortfarande kvar och skulle bli en utdragen process.

Samma år som BWC lades fram för underskrift påbörjades samtal kring hur en eventuell CWC skulle tacklas. Diskussionerna som fördes var enhälliga om huruvida ett totalförbud av kemiska vapen behövdes, de dilemman som fanns var kopplade till framförallt verifikation där fortsatta meningsskiljaktigheter om huruvida verifikationen skulle ske nationellt eller av en internationell kontrollenhet. Sovjetunionen förespråkade fortfarande det nationella perspektivet medan USA och Storbritannien föredrog det internationella.⁵⁴

En av de stora händelserna under 1970-talet var att Japan producerade ett konventionsutkast med en verifikationsmetod innehållande både nationell och internationell inblandning. Utkastet var inte tillräckligt utförligt inom områden kopplade till hur binär vapenteknologi skulle behandlas (Två till synes ofarliga kemikalier blandas för att bli en farlig). Likaså presenterade Kanada sin tanke om en styckuppdelad konvention, en konvention som antas i stadier snarare än en omfattande konvention. Kanadas förslag gav upphov till ännu en åsiktsskillnad mellan de två supermakterna Sovjet och USA. Stadieuppdelade konventionsmetoden föredrogs av USA medan Sovjetunionen föredrog den omfattande metoden de hade presenterat i sitt konventionsutkast år 1972. Sovjetunionen meddelade dock att de inte helt avsåg sig tanken om en stadieindelad konvention om det skulle skynda på en konvention. Samtidigt som diskussioner pågick om vilken metod som var mest användbar presenterade Storbritannien sitt stadieindelade konventionsutkast för kemiska vapen,⁵⁵ vilket innebar att det fanns tre stycken konventionsutkast och mycket diskussionsunderlag.

53 OPCW. *Genesis and Historical Development*. <http://www.opcw.org/chemical-weapons-convention/about-the-convention/genesis-and-historical-development/>. 2014-04-29.

54 Department of Political and Security Council Affairs. *The united nations and disarmament 1970-1975*. <http://www.un.org/disarmament/publications/yearbook/en/EN-YB-VOL-00-1970-1975.pdf>. Hämtad: 2014-04-30. S. 156-157.

55 Department of Political and Security Council Affairs. *The united nations and disarmament 1976*. <http://www.un.org/disarmament/publications/yearbook/en/EN-YB-VOL-01-1976.pdf>. Hämtad 2014-05-11. S. 168-174

År 1976 påbörjade USA och Sovjetunionen bilaterala diskussioner i förhoppning att processen av ett införande av en kemisk vapenkonvention skulle gå snabbt. Under samtalen kunde länder komma överrens om flertalet punkter avhandlande destruktions av lager m.m. Olyckligtvis fick de bilaterala samtalen ett abrupt slut 1980 när Sovjetunionen gick in i Afghanistan samt på grund av sin omedgörlighet kopplat till verifikationsmetoden. USA valde på grund av de här faktorerna att frivilligt dra sig ur samtalen.⁵⁶

Samtliga fem kärnvapenstaterna uttalade sig 1979 om hur långsamt arbetet inom Nedrustningskommittén gick:⁵⁷

USA ansåg att även om Sovjetunionen och USA var överens om det mesta inför ett totalförbud mot kemiska vapen fanns det fortfarande väsentliga delar de inte hade kommit överens om. Fler delar behövde klargöras innan ett totalförbud kunde bli aktuellt.

Sovjetunionen ansåg det vara viktigt att anta ett totalförbud samt att fortsatta diskussioner inom de bilaterala samtalen januari 1980 skulle gynna det.

Storbritannien tyckte att både USA och Sovjetunionen behövde komma överrens före ett totalförbud kunde accepteras.

Frankrike hävdade tvärtemot Storbritannien, att de bilaterala samtalen inte bör ta mer plats än det enda multilaterala förhandlingsorganet, Nedrustningskommittén. Frankrike hävdade därmed att Nedrustningskommittén bör vara det forumet där förhandlingar i första hand skulle ske.

Kina ville att förhandlingarna skulle gå snabbare för att ge upphov till en överenskommelse så tidigt som möjligt. Kina uttalade sig i en mer aggressiv ton året därpå, USA och Sovjetunionen anklagades för det långsamma tillvägagångssättet av de bilaterala diskussionerna vilket Kina kallade för en ”Supermaktsförseningstaktik”.⁵⁸

I ett försök att snabba på processen i skapandet av en kemisk vapenkonvention bestämde Nedrustningskommittén år 1980 att en tillfällig arbetsgrupp skulle skapas med befogenheter att bestämma vad som skulle diskuteras under förhandlingarna länderna emellan.⁵⁹

56 Utgoff, V. *The challenge of Chemical Weapons*. New York, 1991. S. 110-112.

57 Department of Political and Security Council Affairs. *The united nations and disarmament 1979*. <http://www.un.org/disarmament/publications/yearbook/en/EN-YB-VOL-04-1979.pdf>. Hämtad 2014-05-11. S. 231.

58 Department of Political and Security Council Affairs. *The united nations and disarmament 1980*. <http://www.un.org/disarmament/publications/yearbook/en/EN-YB-VOL-05-1980.pdf>. Hämtad 2014-05-11. S. 251.

59 Department of Political and Security Council Affairs. *The united nations and disarmament 1981*. <http://www.un.org/disarmament/publications/yearbook/en/EN-YB-VOL-06-1981.pdf>. Hämtade 2014-05-12. S. 211.

I slutet på 1970-talet och början på 1980-talet fanns det flertalet händelser vilket skulle göra att förhandlingarna inte fortgick i den takten länderna uttryckt att de ville. Förutom att de bilaterala samtalen avbröts på grund av Sovjets intåg i Afghanistan skedde ett mjältbrandsutsläpp i staden Sverdolansk 1979. Utsläppet anklagades av USA vara mänskligt producerad medan Sovjet påstod att det var från infekterat kött. Sovjet kontrade med att anklaga USA för spridandet av virus i Spanien.⁶⁰

1981 presenterades resolutionsutkast 36/96B som uppmanade stater att inte producera nya typer av kemiska vapen. USA, det enda landet som röstade mot resolutionen med anledningen att de själva hade slutat producera kemiska vapen tolv år innan och endast hade en produktionsfacilitet kvar i jämförelse med Sovjetunionens produktion och 14 faciliteter. USA ansåg därmed att resolutionen var ensidig och förtryckande, resolutionen röstades igenom.⁶¹ Trots Nedrustningskommittén, de bilaterala samtalen och resolution 36/96B hade ett lagförslag tagits fram i USA vilket skulle leda till en modernisering av landets kemiska vapen.⁶² Sovjetunionen gjorde inte heller några större åtgärder i syfte att dämpa det amerikanska agerandet.⁶³ Det skulle sedan visa sig år 1982 att President Reagan uttalat sig framför kongressen att nya nervgasvapen är väsentliga för nationella intressen och att produktion av de vapnen behövs för att avskräcka Ryssland i deras användande av kemiska vapen i krig. Intressant nog var Reagan officiellt för en kemisk vapenkonvention trots uttalandet. Representanthuset röstade däremot mot produktion av nya nervgaser.⁶⁴

Diskussioner i Nedrustningskommittén fortsatte trots alla de tidigare nämnda händelserna. Flertalet länder uttryckte sin åsikt om huruvida konventionen mot kemiska vapen borde innehålla ett förbud mot användande, både Ryssland och Frankrike uttryckte en illvilja mot förslaget. Genèvekonventionen innehöll ett förbud mot användning och de två länderna såg därmed ingen anledning att komplicera saker genom att ha två stycken texter med repetition av förbud mot användning.⁶⁵

År 1983 uttryckte sig Reagan-administrationen för första gången i Nedrustningskommittén officiellt sin ståndpunkt mot kemiska vapen. Det uttrycktes i form av en välvilja gentemot en kemisk vapenkonvention. Året därpå presenterade USA även ett konventionsutkast vilket enligt Sovjetunionen hade ett undermåligt verifikationsystem, ett utkast som bara skulle

60 SIPRI. *SIPRI Yearbook*. Solna. 1982. S. 343-352

61 Ibid. S. 228.

62 Ibid.

63 SIPRI. *SIPRI Yearbook 1982*. Solna. 1982. S. 346.

64 Taylor, Jr. *Chemical and Biological Warfare*. 1985. S. 81.

65 Department of Political and Security Council Affairs. *The united nations and disarmament 1983*. <http://www.un.org/disarmament/publications/yearbook/en/EN-YB-VOL-08-1983.pdf>. Hämtad 2014-05-12. S. 276.

kunna förlänga förhandlingar med flera år.⁶⁶ Lustigt nog lyckades Reagan-administrationen få tillåtelse 1986 av kongressen att påbörja produktion av nervgasvapen.⁶⁷ Ett steg som gick tväremot den inriktning Vicepresident Bush tidigare uttryckt till Nedrustningskommittén när han presenterade Reagan-administrationens officiella ståndpunkt. Beväpningen genomfördes vid denna tiden snabbare än vad konventionsgodkännandet gjordes.⁶⁸

År 1987 togs två stora steg i närmandet av en kemisk vapenkonvention. Sovjetunionens utrikesminister meddelade att Sovjetunionen kunde tänka sig att använda sig av verifikation genom utmaning. USA hade presenterat verifikationsmetoden redan 1984 och fått stöd av både Frankrike och Storbritannien, verifikationsfrågan hade även varit det som satt flest käppar i hjulet vid tidigare förhandlingar. Utöver verifikationsfrågan öppnade Sovjetunionen och USA upp varsin kemikaliedestruktionsanläggning för besök i syfte att skapa tillit. Ytterligare åtgärder Sovjetunionen hade tagit sig an var att sluta producera kemiska vapen. Frankrike var det enda landet av kärnvapenstaterna som uttryckligen ville behålla en kvantitet av sin kemiska vapenförmåga för att använda mot en potentiell angripare.⁶⁹ Frankrikes utrikesminister uttryckte även att Frankrike tänkte börja producera kemiska vapen i syfte att ha ett avskräcknings- och vedergällningslager.⁷⁰ Året därpå, 1988, genomfördes en förändring i Frankrikes inriktning kopplat mot kemiska vapen, i syfte att respektera förhandlingarna som pågick. Frankrike meddelade att landet inte längre ansåg att ett avskräcknings- och vedergällningslager var nödvändigt samt att deras produktion skulle upphöra så fort en konvention trädde i kraft.⁷¹ Kemiska vapenkonventionen såg ut att vara runt hörnet i diskussionerna som fördes i Nedrustningskommittén samtidigt som uttalanden och handlingar av somliga länder talade för något helt annat.

Fyra år innan konventionen presenterades för underskrifter tog USA ett steg i riktningen mot nedrustning. De meddelade att en destruktion av 80 procent av deras kemiska vapenlager skulle göras om Sovjetunionen kunde tänka sig att göra detsamma, därefter 98 procent åtta år efter det att konventionen trätt i kraft, och de sista två procenten om alla länder med möjlighet att producera kemiska vapen ratificerat konventionen. Sovjetunionen godkände förslaget och

66 Utgoff, V. *The challenge of Chemical Weapons*. New York, 1991. S. 112-113

67 SIPRI. *SIPRI Yearbook 1986*. Solna. 1986. S. 166

68 SIPRI. *SIPRI Yearbook 1987*. Solna. 1987. S. 105

69 Department of Political and Security Council Affairs. *The united nations and disarmament 1983*.
<http://www.un.org/disarmament/publications/yearbook/en/EN-YB-VOL-12-1987.pdf>. Hämtad 2014-05-12. S. 258-259

70 SIPRI. *SIPRI Yearbook 1988*. New York. 1988. S. 117

71 Department of Political and Security Council Affairs. *The united nations and disarmament 1988*.
<http://www.un.org/disarmament/publications/yearbook/en/EN-YB-VOL-13-1988.pdf>. Hämtad 2014-05-13. S. 278-279

de båda länderna hade därmed åtagit sig att förstöra större delen av sina lager⁷² USA fortsatte stärka sin position som positivt inställd till en konvention mot kemiska vapen. Fortsatta uttalande gjordes 1991 där USA uppgav att de inte längre tänkte behålla två procent av sitt kemiska vapen lager om alla stater ratificerade konventionen, utan att hela sitt kemiska vapenarsenal skulle vara destruerad tio år efter att konventionen trätt i kraft. USA avsvor sig även rätten till användning av kemiska vapen vid alla tillfällen, även i vedergällningssyfte.⁷³

År 1992 kunde Nedrustningskommittén för första gången presentera ett datum, 13 januari, för när konventionen började ta emot underskrifter från 166 länder. Kina som varit relativt tyst under alla förhandlingar uttryckte en glädje att konventionen äntligen kunde presenteras, dock så ansåg Kina att det fortfarande fanns en del defekter kopplat till verifikation som borde lösas.⁷⁴ Det skulle ta fram till 29 april 1997 för att konventionen skulle träda i kraft. Anledning till tidspannet mellan signering och verkställandet hade att göra med krav på antalet länder som skulle behöva ratificera konventionen. Ungern var det 65:e landet och det landet som uppfyllde de antalet länder konventionen hade som krav.⁷⁵

3.2.1. Sammanfattning kemiska vapen

Det var ingen av de fem officiella kärnvapenstaterna som inte valde att skriva under C-vapenkonventionen när den släpptes för underskrifter. Inställningen var positiv men tendenser riktad i en annan riktning fanns hos både Frankrike och USA. Frankrike var under ett år emot ett totalförbud och likaså försökte USA anskaffa nya typer av kemiska vapen under förhandlingarna. Komplikationerna som gjorde att det skulle dröja en sådan lång tid innan signering påbörjades var kopplat till verifikation och huruvida konventionen skulle vara uppdelad eller ej, åsikterna varierade mellan länderna. På initiativ av supermakterna USA och Sovjetunionen och deras avrustning kunde de leda vägen för de andra länderna och ge möjlighet till förverkligandet av ett totalförbud mot kemiska vapen. Kina som än en gång nästan var helt passiv i förhandlingarna var det landet som uttryckte största vilja att införa en C-vapenkonvention. Storbritanniens åsikter i förhandlingarna var detsamma som de amerikanska men deras inställning genomgående positiv.

72 Department of Political and Security Council Affairs. *The united nations and disarmament 1989*. <http://www.un.org/disarmament/publications/yearbook/en/EN-YB-VOL-14-1989.pdf>. Hämtad 2014-05-13. S. 245.

73 Department of Political and Security Council Affairs. *The united nations and disarmament 1991*. <http://www.un.org/disarmament/publications/yearbook/en/EN-YB-VOL-16-1991.pdf>. Hämtad 2014-05-13 S. 268

74 Department of Political and Security Council Affairs. *The united nations and disarmament 1992*. <http://www.un.org/disarmament/publications/yearbook/en/EN-YB-VOL-17-1992.pdf> Hämtade 2014-05-13 S. 37

75 OPCW. Genesis and Historical Development. <http://www.opcw.org/chemical-weapons-convention/about-the-convention/genesis-and-historical-development/> Hämtad 2014-05-13.

3.3. Kärnvapen

Kärnvapen är det enda massförstörelsevapnet som idag fortfarande inte har ett totalförbud utav de tre som behandlas i uppsatsen. För att inte informationen ska bli allt för omfattande kopplat till kärnvapen kommer fokus ligga på framförallt tre punkter. Icke-spridningsavtalet (NPT), viktigare avtal för nedrustning av kärnvapen och diskussionerna relaterade till ett totalförbud.

3.3.1. NPT

Kärnvapen användes för första gången 1945 av USA i Japan. Efter det att omvärlden fått se vad kärnvapen kunde göra påbörjades åtgärder i syfte att begränsa användandet. Robert Oppenheimer som var den eldande forskaren vid framtagningen av atombomben, jobbade aktivt i försök att hindra omvärlden från en kapprustning. Fler länder strävade mot att utveckla sina kärnvapenprogram och vid 1952 hade förutom USA även Storbritannien och Sovjetunionen blivit kärnvapenstater. Efter det att Kina hade utvecklat kärnvapen och genomfört en provsprängning 1964 och misstankar om Israels kärnvapenprogram ledde förhandlingar slutligen till Icke-spridningsavtalets signering 1970. Avtalet delade in länder i två kategorier, de länderna med kärnvapen och de länderna utan kärnvapen. Länderna som inte hade kärnvapen avsåg sig rätten till att införskaffa kärnvapen i utbyte mot fredlig kärnkraftsteknologi och försäkran om skydd vid kärnvapenattacker. De fem kärnvapenstaterna åtog sig att inte sprida kärnvapen eller kärnvapenteknologi till något land som inte tillhörde de fem officiella kärnvapenstaterna. Flertalet länder valde att inte skriva under NPT och bortkastade överrenskommelsen. Indien är ett exempel på ett av länderna som valde att inte skriva under. Indien hade även en provsprängning år 1974 som skulle leda till att även Pakistan tog upp kampen om anskaffning i snabb fart.⁷⁶

Kina och Frankrike signerade inte NPT förrän år 1992 och uttalade sig väldigt specifikt om varför.⁷⁷

Kina såg flertalet problem med NPT bland dem var de få kraven avtalet ställde på kärnvapenstaterna. NPT begränsade näst intill ingenting när det kom till mängden kärnvapen stater fick inneha eller någon form av begränsning i fortsatt anskaffning av kärnvapen. Meningar som "pursue negotiations in good faith" ansågs vara oklara och inte bindande på något sätt, meningen hade därmed ingen större betydelse. Avtalet nämnde inte heller någonting om att kärnvapenstater skulle undvika använda kärnvapen mot en icke-kärnvapenstat. Kina ansåg att NPT inte uppfyllde syftet "safeguarding the security of peoples", vilket stod i avtalet, eftersom kärnvapenstaterna skulle ha monopol på kärnvapen och därmed möjligheten att genomföra utpressning mot andra stater.⁷⁸

⁷⁶ Diehl och Moltz. *Nuclear Weapons and Nonproliferation*. 2008. Andra upplagan. S. 5-17

⁷⁷ Department of Political and Security Council Affairs. *The united nations and disarmament 1992*. <http://www.un.org/disarmament/publications/yearbook/en/EN-YB-VOL-17-1992.pdf> Hämtad 2014-05-14. S. 43.

⁷⁸ SIPRI. Goldblat J. *Non-Proliferation: The Why and Wherefore*. London. 1985. S. 41.

Kina var inte mot spridning av kärnvapen utan mot en värld med kärnvapen, dock uppmanade Kina inte heller till spridning. Mao Zedong, Kinas ledare vid 1957 ansåg att världen skulle vara bättre utan kärnvapen, men det värsta scenariot vore om endast USA och Sovjetunionen hade det. En värld där socialistiska länder hade kärnvapen skulle inte vara en säkrare värld än en värld där endast imperialistiska länder (Läs USA) hade det, en inställning som ledde till att Kina införskaffade kärnvapen.⁷⁹

När Kina valde att samtycka till NPT 1992 gjorde landet det i ett steg att närma sig en total nedrustning i världen. Samtidigt valde Kina att uttrycka sig om att inte vara det första landet att använda kärnvapen i en konflikt, att stödja kärnvapenfria zoner samt försäkran om skydd till icke-kärnvapen stater.⁸⁰

I början av Frankrikes atomforskning under 1940-talet uttryckte sig delegationen om att den franska forskningen endast var i ett fredligt syfte. Fastän uttalande gjort till FN påbörjade Frankrike arbete med sitt kärnvapenprogram under 1950-talet och kunde år 1960 genomföra sin första provsprängning. Vid presentation av NPT valde Frankrike att inte signera och avtalet hamnade i skymundan för de problemen Frankrike hade internt med hur de skulle gå tillväga med sina kärnvapen i form provsprängningar och produktion. Anledningar till varför NPT inte signerades var på grund av den teknologiska skillnaden på supermakternas (läs USA och Sovjetunionen) och Frankrikes kärnvapen. Franska regeringen var inte intresserad av att se fler länder med kärnvapen och valde därför att förhålla sig till NPT utan att signera. Eftersom Frankrike höll sig till det som NPT stod för blev inte frågan om signering stor i Frankrike och därmed ingen befolkningspåtryckning.⁸¹ 1992 valde Frankrike att samtycka till NPT i strävan att minska spridning av kärnvapen.⁸²

Framtagandet av NPT påbörjades i slutet på 1950-talet, ett av startskotten var den irländska resolutionen mot spridning av kärnvapen. USA och Sovjetunionen ville båda begränsa spridningen även om Sovjetunionen ansåg att en del punkter behövde åtgärdas. Som i en del av strävan mot total nedrustning ingick det i den amerikanska planen att inte sprida sina kärnvapen till ett land som inte har kärnvapen samt att inte stödja ett sådant land vid produktion. År 1965 var det första året seriösa multilaterala diskussioner om just icke-spridning skedde. USA presenterade ett konventionsutkast samma år i syfte att påskynda ett avtal länder emellan. Sovjetunionen behöll sig skeptiska gentemot utkastet eftersom de såg problem med att NATO skulle kunna sprida kärnvapen inom den militära organisationen. Både USA och Sovjetunionen påpekade att de inte såg ett icke-spridningsavtal som ett sätt att

79 SIPRI. Goldblat J. *Non-Proliferation: The Why and Wherefore*. London. 1985. S. 45-46.

80 Department of Political and Security Council Affairs. *The united nations and disarmament 1992*.
<http://www.un.org/disarmament/publications/yearbook/en/EN-YB-VOL-17-1992.pdf> Hämtad 2014-05-14. S. 54.

81 SIPRI. Goldblat J. *Non-Proliferation: The Why and Wherefore*. London. 1985. S. 58-71

82 Department of Political and Security Council Affairs. *The united nations and disarmament 1992*.
<http://www.un.org/disarmament/publications/yearbook/en/EN-YB-VOL-17-1992.pdf> Hämtad 2014-05-14. S. 54.

tvunga icke-kärnvapenstater in i orättvis skyldighet. De såg inte heller ett avtal som ett sätt att förevisa nukleärt monopol.⁸³ När NPT äntligen kunde presenteras år 1968 var det Sovjetunionen, USA och Storbritannien som var ledande i stöd för avtalet. De hävdade att icke-kärnvapen stater skulle tjäna mer på att skriva under avtalet än om de inte skrev under.⁸⁴

Officiella tjänstemän eller ledare för de tre kärnvapenstaterna gjorde alla uttalande när avtalet ratificerades av respektive land. Sovjetunionens ministerordförande Kosygin sade följande:⁸⁵

”...with the entry into force of the Treaty, the obligation to refrain from spreading nuclear weapons becomes one of the most important norms of international law, a norm which even those States that are not parties to the Treaty will be unable to ignore”

USAs president Nixon hade även positiv framtidssyn i och med verkställandet av avtalet och sade att det var ett historiskt tillfälle och beskrev avtalet som:⁸⁶

“one of the first and major steps in that process in which the nations of the world moved from a period of confrontation to a period of negotiation and a period of lasting peace”

Storbritanniens premiärminister Wilson ansåg tillfället vara ett betydelsefullt steg och talade om avtalet som:⁸⁷

“the most important measure of arms control and disarmament on which agreement had yet been reached”

3.3.2. Strävan om ett totalförbud mot kärnvapen

Diskussioner i begränsande av provsprängningar påbörjades så tidigt som år 1954 och kunde redan år 1963 leda till Partial Test Ban Treaty (PTBT), ett avtal som förbjöd all typ av provsprängning ovanför jord. Under 1950-talet framfördes riskerna med provsprängningar till kärnvapenstaterna. Sovjetunionen valde därför under år 1955 att presentera ett förslag om att ett första steg mot kärnvapenedrustning var förbud mot provsprängningar. USA var positivt inställda mot förslaget, dock hade de en vilja att det skulle gå att verifiera om någon bröt mot avtalet. Det fanns ett visst motstånd i USA mot förbud och skulle därför leda till detaljerade diskussioner till hur avtalet exakt skulle utformas. Storbritanniens roll i diskussionerna var i en form av mellanposition och medlade med de båda länderna. Sovjetunionen som uttryckte sig specifikt om att de inte ville att det skulle finnas utländska inspektörer medan USA ville att det skulle finnas. Inspektioner var en stor faktor till åsiktsskillnaden under samtalen och

83 Department of Political and Security Council Affairs. *The united nations and disarmament 1945-1970*. <http://www.un.org/disarmament/publications/yearbook/en/EN-YB-VOL-00-1945-1970.pdf>. Hämtad 2014-05-14. S. 258-284

84 Ibid. S. 293

85 Department of Political and Security Council Affairs. *The united nations and disarmament 1945-1970*. <http://www.un.org/disarmament/publications/yearbook/en/EN-YB-VOL-00-1945-1970.pdf>. Hämtad 2014-05-14. S. 304

86 Ibid.

87 Ibid.

likaså svårigheten med verifikation. Efter att varit ledande i införande förbudet återupptog Sovjetunionen sina tester efter att ha sagt att de inte skulle genomföra provsprängningar och sprängde det största kärnvapnet någonsin. Efter Kubakrisen kunde än en gång seriösa diskussioner återupptas. År 1963 lyckades Sovjetunionen, USA och Storbritannien komma överens om ett partiellt avtal som inte innefattade provsprängningar under jord och inte heller krav på inspektioner under jord. USA ville ha inspektioner och Sovjetunionen var emot ett sådant förslag, det skulle leda till att provstoppsavtalet endast blev partiellt istället för fullständigt. Frankrike som precis hade genomfört sin första provsprängning och Kina som skulle året därpå, valde att inte signera avtalet.⁸⁸

Under större delen av 1970-talet var fokus på Strategic Arms Limitation Talks (SALT), Ett forum där diskussioner fokuserade på reducering av mängden strategiska vapen. Anledning var på grund av Sovjetunionen lyckats rent strategisk kommit i kapp USA i upprustning vilket gav upphov till att USA hade en anledning till att uppnå en kärnvapenbalans i framtiden. Även om SALT endast var ett steg mot nedrustning och inte totalförbud var det ett steg i rätt riktning. 1971 gjorde de båda länderna ett gemensamt uttalande där de uttryckte sina intentioner att skapa en konvention som skulle leda till minskning av antalet anti-ballistiska missiler och till viss del en minskning av strategiskt offensiva vapen. Det fanns en stor skillnad i vad de två supermakterna ansåg fokus av diskussionen borde vara, USA ville fokusera på att begränsa offensivt strategiska vapen medan Sovjetunionen ville begränsa storleken på de anti-ballistiska systemen. Sovjetunionen uttryckte i Nedrustningskommittén år 1974 farligheten med att inneha stora kärnvapenarsenaler och hoppades därför att överenskommelser skulle vara möjliga. Överenskommelserna blev tyvärr inga mirakel inom nedrustning utan små steg i förhållande till det som var tänkt. USA:s försvarsminister yttrade sig om misstro gentemot de sovjetiska motiven vilket skulle var en av anledningarna till de begränsande avtalen.⁸⁹ Trots misstankar riktade mot varandra var båda länderna positivt inställda gentemot de förhandlade avtalen. USA:s statsminister Kissinger uttalade sig om att historiska ansträngningar hade genomförts i att begränsa mängden strategiska vapen. Den sovjetiska utrikesministern Gromyko uttryckte även sin glädje i ländernas förmåga att komma fram till en överenskommelse.⁹⁰

Fortsatta avtal skulle ske under 1980-talet i form av avtalet mellan USA och Sovjetunionen om att avskaffa medel- och kortdistansrobotar (INF-avtalet) och samt en fortsättning på den nedrustning som hade påbörjades under SALT.

88 SIPRI. Goldblat, J. *Non-Proliferation – The Why and the Wherefore*. London. 1985. S. 41-56

89 SIPRI. Carter, A. *Success and Failure in Arms Control Negotiations*. New York. 1989. S. 105-119

90 *Department of Political and Security Council Affairs. The united nations and disarmament 1976.*
<http://www.un.org/disarmament/publications/yearbook/en/EN-YB-VOL-01-1976.pdf> Hämtad. 2014-05-16. S. 157.

Förhandlingar som genomfördes var främst mellan USA och Sovjetunionen i bilaterala samtal och fokuserade båda två på reduktion av offensiva kärnvapen.⁹¹ Det skulle inte bli förrän på 1990-talet seriösa multilaterala samtal påbörjades, förhandlingar som skedde under 1990-talet var riktade mot en förlängning av PTBT. Det nya avtalet skulle heta Comprehensive Test Ban Treaty och innefatta alla typer av provsprängningar i syfte att förhindra fortsatt kapprustning.⁹²

Fortsatta unilaterala åtagande i form av moratorium skulle leda till att samtliga kärnvapenstater förutom Kina upphört med provsprängning i säkerhetssyfte år 1996, samma år som The Comprehensive Test Ban Treaty (CTBT) presenterades för underskrifter.⁹³ CTBT har fortfarande inte trätt i kraft år 2014 utan det fattas fortfarande tre stycken underskrifter och åtta stycken ratificeringar. Av de fem kärnvapenstaterna är det endast USA och Kina som än idag inte har ratificerat avtalet.⁹⁴ USA ratificerade inte avtalet på grund av senaten inte godkände förslaget om att binda sig till avtalet. Det blev ett tillbakslag mot Clinton administrationen när president Bush den yngre inte ville trycka på en ratifikation.⁹⁵

År 1994 bestämde FNs generalförsamling att sträva mot ett totalförbud av kärnvapen. I arbetet för att totalförbud infördes resolution 49/45K, där det internationella brottsdomstolen fick i uppgift att utröna om användning eller hot om användning av kärnvapen var lagligt enligt internationell lag.⁹⁶ Svaret kom två år senare löd enligt följande:⁹⁷

“there exists a legal obligation to pursue in good faith and bring to a conclusion negotiations leading to nuclear disarmament in all its respects.”

Svaret är abstrakt i sin karaktär i förhållande till frågan som ställts. Efter att fått svar från den internationella brottsdomstolen valde generalförsamlingen att införa resolution A/RES/51/45M där generalförsamlingen endast ser ett totalförbud som lösningen för att

91 SIPRI. Carter, A. *Success and Failure in Arms Control Negotiations*. New York. 1989. S. 172-227

92 Hansen, K. *The Comprehensive Nuclear Test Ban Treaty*. Stanford. 2006. S. 9-14.

93 Department of Political and Security Council Affairs. *The United Nations and Disarmament 1996*. <http://www.un.org/disarmament/publications/yearbook/en/EN-YB-VOL-21-1996.pdf> Hämtad 2015-05-16. S. 7

94 CTBTO. *Status of Signature and Ratification*. <http://www.ctbto.org/the-treaty/status-of-signature-and-ratification/>. Hämtad: 2014-04-28.

95 Hansen, K. *The Comprehensive Nuclear Test Ban Treaty*. Stanford. 2006. S. 51-52

96 NTI. *Proposed Nuclear Weapons Convention (NWC)*. <http://www.nti.org/treaties-and-regimes/proposed-nuclear-weapons-convention-nwc/>. Hämtad 2014-05-14.

97 NTI. *Proposed Nuclear Weapons Convention (NWC)*. <http://www.nti.org/treaties-and-regimes/proposed-nuclear-weapons-convention-nwc/>. Hämtad 2014-05-14.

undvika användning av kärnvapen.⁹⁸ Både USA och Storbritannien avstod från att rösta eftersom de ansåg att resolutionen var selektiv i val av ord från internationella brottsdomstolen. Vid uppföljning av resolutionen året därpå uttryckte både Storbritannien och USA att det var för tidigt och orealistiskt att införa en totalförbud mot kärnvapen.⁹⁹ Ryssland höll med år 1999 att diskussioner relaterade till elimination av kärnvapen var meningslöst och att sätta ett datum för när det skulle vara möjligt var ännu mer lönlöst.¹⁰⁰

Uttalande från internationella brottsdomstolen skulle även leda till en konventionsutkastmodell (mNWC) producerat av flera olika yrkesgrupper för att sedan överlämnas av Costa Rica till Förenta Nationerna år 1997.¹⁰¹ Utkastet från 1997 uppdaterades tio år senare och en ny version överlämnades till Förenta Nationerna.¹⁰² Utkastet var en del av den generella rörelsen för införande av ett totalförbud.

Förutom att diskutera huruvida ett totalförbud inte var realistiskt år 1999, förklarade USA sina intentioner i att göra ändringar i det antibalistiska missil-avtalet, de hade kommit överens om med Ryssland, för att bättre passa deras vilja till utveckla sitt kärnvapen missilförsvar (NMD). President Bush den yngre meddelade år 2001 USA:s intentioner att upphäva sitt bindande till ABM-avtalet. Ett steg USA tog i och med den terroristattack som skedde den 11:e september.¹⁰³ En riktningsskillnad vilket skulle leda till USA:s intervention i Irak 2003. Trots USA:s steg i en riktning som inte såg ut att vara nedrustningsinriktad slöt de Moskva-avtalet och därmed ett avtal som skulle reducera mängden kärnvapen i USA och Ryssland till de längsta nivåerna sedan kapprustningen.¹⁰⁴ I vilja att behandla ärenden kopplat mot terrorism blev frågor relaterat till hindrandet av spridning intressant för USA och Storbritannien i syfte att undvika kärnvapen i händerna på terrorister.

98 FN. *Resolutions Adopted By the General Assembly*.

http://www.un.org/en/ga/search/view_doc.asp?symbol=A/RES/51/45&Lang=E. Hämtade 2014-05-14.

99 *Department of Political and Security Council Affairs. The united nations and disarmament 1998.*

<http://www.un.org/disarmament/publications/yearbook/en/EN-YB-VOL-23-1998.pdf> Hämtad 2015-05-16. S. 48-49

100 *Department of Political and Security Council Affairs. The united nations and disarmament 1999.*

<http://www.un.org/disarmament/publications/yearbook/en/EN-YB-VOL-24-1999.pdf>. Hämtad 2014-05-18. S. 5

101 NTI. *Proposed Nuclear Weapons Convention (NWC)*. <http://www.nti.org/treaties-and-regimes/proposed-nuclear-weapons-convention-nwc/>. Hämtad 2014-05-14.

102 LCNP. *Model Nuclear Weapons Convention*. <http://lcnpc.org/mnwc/CostaRica.pdf>. Hämtad 2014-05-14.

103 *Department of Political and Security Council Affairs. The united nations and disarmament 1999.*

<http://www.un.org/disarmament/publications/yearbook/en/EN-YB-VOL-24-1999.pdf>. Hämtad 2014-05-18. S.

104 UN. *The United Nations Disarmament Yearbook 2002*.

<http://www.un.org/disarmament/HomePage/ODAPublications/Yearbook/2002/Html/DY2002.htm>. Hämtad 2014-05-18.

År 2006 bestämde sig Storbritannien att en förnyelse av deras kärnvapen behövde göras. Premiärministern Tony Blair försvarade sitt beslut med att Storbritannien har tillåtelse enligt Icke-spridningsavtalet att inneha kärnvapen. Kärnvapen sades även vara en väsentlig del av brittiskt försvar som en försäkran mot osäkerheter och risker i framtiden.¹⁰⁵ Brittisk möjlighet till fortsatt avskräckning med kärnvapen var viktigt. Samma år meddelade Storbritannien att de även skulle reducera mängden kärnvapen med 20 procent.¹⁰⁶ Storbritannien meddelade att sina planer om att uppgradera sina kärnvapen inte gick emot deras intentioner om fullständig nedrustning.¹⁰⁷ Intressant nog skulle Storbritannien uttrycka sig i skrift 2010 i sin redogörelse för strategiskt försvar, att de skulle jobba för icke-spridning av kärnvapen och nedrustning samt att de skulle ta steg åt en värld där länder med kärnvapen har möjligheten att göra sig av med dem.¹⁰⁸

Franska presidenten Sarkozy presenterade 2008 deras intentioner var att jobba mot icke-spridning av kärnvapen samt nedrustning. Samtidigt meddelade presidenten att deras största intresse var försvaret av Frankrike och att kärnvapen var det bästa sättet att göra det, i form av en avskräckningspolicy.¹⁰⁹

Amerikanska försvarsministern Gates presenterade även sina tankar om kärnvapen och USA förhållande till dem 2008. Gates sade att så länge andra länder har kärnvapen behöver USA ha någon form av kärnvapen själva, anledning han uppvisade var att avskräcka angripare och försvara de två dussin länder som förväntar sig skydd av USA.¹¹⁰ Bara året efter Gates uttalade sig om USA och Kärnvapen, gjorde president Obama flera stycken uttalande för en

105 UNIDIR. Borrie, J. Caughley, T. *Viewing Nuclear Weapons through and Humanitarian Lens*. <http://www.unidir.org/files/publications/pdfs/viewing-nuclear-weapons-through-a-humanitarian-lens-en-601.pdf>. Hämtad 2014-05-18. S. 47-50

106 UN. The United Nations Disarmament Yearbook 2006. <http://www.un.org/disarmament/HomePage/ODAPublications/Yearbook/2006/PDF/DY2006.pdf> Hämtad 2014-05-18. S. 5

107 UN. The United Nations Disarmament Yearbook 2007. <http://www.un.org/disarmament/HomePage/ODAPublications/Yearbook/2007/PDF/DY2007-web3.pdf>. Hämtad 2015-05-18. S. 8

108 UN. The United Nations Disarmament Yearbook 2010. <http://www.un.org/disarmament/HomePage/ODAPublications/Yearbook/2010/DY-2010-Part%20II-web-V2.pdf>. Hämtad 2014-05-18. S. 33-34

109 CD. Sarkozy, N. *Speech by the President of the Republic*. <http://daccess-dds-ny.un.org/doc/UNDOC/GEN/G08/605/71/PDF/G0860571.pdf?OpenElement>. 2008. Hämtad 2015-05-18. S. 5

110 Rhodes. R. *The Twilight of the Bombs*. 2010. S. 374

nedrustning. Han sade att USA skulle söka fred och säkerhet i värld utan kärnvapen samt att han skulle sträva mot en ratificering av CTBT.¹¹¹

2010 presenterade Ryssland sin nya kärnvapendoktrin där kärnvapens roll var att hindra kärnvapenkonflikter och andra militära konflikter. Den nya ryska doktrinen sade att Ryssland endast använder kärnvapen när den ryska federationens existens är hotat. Ryssland förbehöll sig rätten att ha kärnvapen i avskräckningssyfte.¹¹² I doktrinen nämndes inget om nedrustning utan de tog den ryska utrikesministern Lavrov upp följande år. Lavrov nämnde strävan om att nå en värld utan kärnvapen samt att ett första steg mot det bör vara avveckling av icke-strategiska vapen i länder som inte är ens eget land.¹¹³ (Riktat mot de amerikanska kärnvapnen i Europa).

3.2.3. Sammanfattning Kärnvapen

Kärnvapen är det enda massförstörelsevapnet det inte finns ett totalförbud mot. Som steg på vägen att en dag uppnå det har ett antal multilaterala avtal slutits t. ex. NPT, PTBT och CTBT (Ej trätt i kraft). Staterna har haft varierande inställning mot de olika avtalen. För staterna USA, Ryssland och Storbritannien har icke-spridning varit av stor vikt, där NPT har spelat en central roll sedan dess införande. Samtliga av de tre länderna och Frankrike uttrycker i vaga ordalag deras vilja att ha en värld utan kärnvapen. Flertalet bilaterala avtal mellan USA och Ryssland har slutits utan någon framgång i ledande till ett totalförbud. Kina har under hela processen argumenterat tydligast för en värld utan kärnvapen men samtidigt inte gjort det lika nyligen som de övriga länderna. De har inte heller ratificerat CTBT som kan ses som en del i nedrustningsprocessen. Inget av länderna har heller varit villiga att göra sig av med sina kärnvapen på eget bevåg. I en värld där länderna diskuterat under lång period om nedrustning och eliminering av kärnvapen har lite hänt det senaste decenniet.

4. Resultat, analys och diskussion

4.1 Resultat och analys

Ländernas inriktning har i somliga fall skiljt sig åt mellan de olika vapentyperna, medan andra länder har haft en mer stringent policy. Precis som åsiktsskillnad har existerat under

111 UN. The United Nations Disarmament Yearbook 2009.

<http://www.un.org/disarmament/HomePage/ODAPublications/Yearbook/2009/PDF/DY2009-PartII-web.pdf>.

Hämtad 2014-05-18. S. 41

112 UN. The United Nations Disarmament Yearbook 2010.

<http://www.un.org/disarmament/HomePage/ODAPublications/Yearbook/2010/DY-2010-Part%20II-web-V2.pdf>.

Hämtad 2014-05-18. S. 31-32

113 UN. The United Nations Disarmament Yearbook 2011.

<http://www.un.org/disarmament/HomePage/ODAPublications/Yearbook/2011/DYB2011-Part-II-web.pdf>.

Hämtad 2014-05-18. S. 13

förhandlingarna har även mängden uttalande varierat i antal länderna emellan. USA och Ryssland är exempel på länder där åsikterna i många fall skiljt sig åt, meningsskiljaktigheterna har därför i viktigare fall gått så långt att de har drivit fram bilaterala samtal. Andra länder som antagit en tillbakadragen roll och bara drivit en mindre fråga.

I det följande presenteras resultaten land för land, utifrån analysen och resultat avslutas kapitlet med en diskussion.

Tydligaste observerbara skillnaderna är kärnvapenkonventionerna i förhållande till B- och C-vapenkonventionerna. Samtliga länder har uttryckt en vilja om en värld fri från massförstörelsevapen. För att uppnå visionen måste samtliga kärnvapenstater signera ett sista avtal, ett totalförbud mot kärnvapen. En parameter som kan ha betydelse för varför ett sista avtal inte är framtaget är att kärnvapen är det sista massförstörelsevapnet staterna innehar. Det kan te sig enklare att förbjuda biologiska och kemiska vapen när staten vet att de fortfarande har andra typer av massförstörelsevapen kvar i sin arsenal. Vad som är tydligt för samtliga länder är att kärnvapen har en mer betydande roll för staten än biologiska och kemiska vapen, vore det inte på det viset skulle länderna inte ha skrivit under konventionerna mot biologiska och kemiska vapen. Ett tydligt exempel på det var när Storbritanniens försvarministerium rekommenderade att avbryta sitt biologiska och kemiska vapenprogram eftersom de ansåg att samma uppgift kunde lösas med endast kärnvapen.

4.1.1 USA

USA som till en början inte var entusiastisk om införandet av en B-vapenkonvention ändrade sig till ett mer positivt förhållningssätt. President Nixons policyförändring var upphovet till den positiva inställningen till en konvention. Utöver hans policyförändring var USA:s val att destruera sina lager av biologiska vapen på helt eget bevåg, ett stort steg. Motiveringen till de drastiska åtgärderna och uttalande gjorda är intressant ur maktbalansperspektiv. USA:s motivering om att destruktion av deras biologiska vapen skulle motverka andra länders anskaffning var korrekt för framför allt Storbritannien. Storbritannien valde att skrota sitt B-vapenprogram endast efter USA hade avslutat sitt. USA motiverade även sitt beslut att destruera sitt upplag, med att biologiska vapen inte var bra ur ett avskräckningssyfte. Avskräckning är en av anledningarna till varför stater har haft massförstörelsevapen, USA såg därmed ingen anledning till att ha kvar en vapentyp som inte uppfyllde kravet om avskräckning. Enligt Zinnes sammanställning av definitioner om maktbalans fick ingen stat eller allians mer makt än alla andra stater/allianser tillsammans. USA kan därmed inte ansett biologiska vapen var väsentlig för deras maktposition. De insåg även om biologiska vapen togs ur spel, fanns det fortfarande kemiska vapen och kärnvapen som kunde lösa uppgiften om avskräckning.

Den amerikanska hållningen till en C-vapenkonvention var väldigt likt deras uppfattning om en B-vapenkonvention, en positiv sådan. Skillnaderna USA diskuterade var mer av detaljerad karaktär när det gällde C-vapenkonventionen än beträffande B-vapenkonventionen. Det finstiltat kopplat till internationell verifikation och konventionens upplägg spelade en större roll än tidigare. Liket det unilaterala beslutet USA tog om destruktion av sina B-vapen tog de

ett beslut om att sluta producera kemiska vapen. Deras val att tidigt sluta producera kemiska vapen var en god tanke ur ett nedrustningsperspektiv men blev problematiskt när resolutionen vilket uppmanade stater att inte producera nya kemiska vapen presenterades. President Reagans vilja att införskaffa nya kemiska vapen samtidigt som diskussioner om en C-vapenkonvention genomfördes tyder på att maktbalansen var förskjuten. Reagans svar på en förskjuten maktbalans blev därmed att åtgärda det genom att producera nya vapen. USA:s fortsatta förslag om att reducera större delen av sitt C-vapenlager om Sovjetunionen gjorde detsamma visar på ett erkännande av den andra statens makt. I fallet där båda staterna reducerar mängden av sina kemiska vapen innebär inte någon förändring av maktbalans länderna emellan utan en förändring i förhållande till andra länder.

Till skillnad från C- och B-vapen är USA det enda landet i världen som använt kärnvapen i krig. USA har alltid uttryckt sig positivt om visioner ledande till en värld fri från massförstörelsevapen, det stora steget har dock aldrig tagits i jämförelse med de andra två vapentyperna. Ett steg vid tidigare nedrustningar är att USA alltid initierat en destruktion av lager eller beslut om användning. I fallet med kärnvapen uttryckte sig USA, Storbritannien och Ryssland på samma sätt, att ett totalförbud mot kärnvapen inte var ett realistiskt alternativ i dagsläget trots att kalla krigets slut.

USA:s inställning till totalförbud av respektive massförstörelsevapen:

För en B-vapenkonvention:	Ja
För en C-vapenkonvention:	Ja
För ett totalförbud av kärnvapen:	Delvis

4.1.2. Ryssland

Ryssland har under årens lopp varit den andra stora nationen i diskussionerna som förts angående förbud mot massförstörelsevapen. Deras åsikter har framförallt varit positiva till de avtalen som skrivits. Ryssland erkände att Kina och USA var hot och motiverade sitt B-vapenprogram på det viset. Precis som Morgenthau sade om maktbalansteori så kommer ett land att förbereda sig mer än nödvändigt för att möta upp ett hot större än förväntat. Även om maktbalansteori förklarar Rysslands val att ha biologiska vapen, förklarar den likväl Rysslands val att bli av med dem. En blandning av Rysslands deklARATION om ett totalförbud mot kemiska och biologiska vapen samt USA:s val att göra sig av med sina biologiska vapen var det som verkligen fick Ryssland att ta det sista steget till en konvention. USAs biologiska vapen skulle därmed inte vara något hot längre. Eftersom maktbalansen är beroende av alla stater i ett system och inte bara en, måste Rysslands uttalande om Kina som ett hot inte varit någon större problematik vid avskaffandet av sina biologiska vapen.

Ryssland uttryckte aldrig några negativa tankar mot en C-vapenkonvention utan hade två punkter de levde på, verifikationsmetod och att konventionen skulle vara omfattande. För

Ryssland handlade konventionen aldrig om huruvida den skulle antas eller inte, den handlade snarare om att rätt typ av konvention skulle antas. Att bilaterala samtala hade stor inverkan på diskussionerna bekräftade Rysslands ställning som en av stormakterna inom området. Det är därför inte förvånande att konventionen tog fart när Ryssland valde att släppa lite på verifikationsfrågan och godkänna det amerikanska förslaget. Precis som för USA i frågan fanns alltid kärnvapen kvar för att lösa uppgifterna med avskräckning, att släppa C-vapen var därför möjligt så länge andra länder gjorde detsamma. Ryssland och USA:s samtidiga nedrustning av kemiska vapen påverkade inte maktbalansen i någon större utsträckning på grund av kärnvapnen de båda länderna fortfarande hade.

Ryssland har beträffande de andra två massförstörelsevapnen och deras konventioner uttryckt en stark vilja för ett totalförbud. Om än inte lika starkt, har Ryssland uttryckt en vilja om en värld utan kärnvapen. Fokusering har för det mesta varit på reglering av kärnvapen med mindre avtal så som NPT, PTBT, CTBT och nedrustningssamtal. Alla de avtal som har signerats under årens lopp har rört sig mot den världen Lavrov visionerade, en värld utan kärnvapen. Huruvida ett totalförbud var realistiskt svarade Ryssland lika pessimistiskt som USA och Storbritannien, att det var meningslöst att ens diskutera det.

Rysslands inställning till totalförbud av respektive massförstörelsevapen:

För en B-vapenkonvention:	Ja
För en C-vapenkonvention:	Ja
För ett totalförbud av kärnvapen:	Delvis

4.1.3 Kina

Kina har varit passiv i de multilaterala diskussionerna som förts. De har dock uttryckt sitt stöd för totalförbud mot samtliga massförstörelsevapen. Kinas inställning till ett totalförbud mot kärnvapen har i princip inte skiljt sig från B- och C-vapenkonventionerna. Skillnaden ligger i att de införskaffade sig kärnvapen på grund av supermakternas innehav av kärnvapen, samtidigt som de ville ha en värld utan kärnvapen. Deras bild av maktbalansen har drev deras val att införskaffa kärnvapen men har inte påverkat deras åsikt i frågor relaterad till totalförbud. Resonemanget kan te sig bakvänt att Kina införskaffade sig ett vapen de inte ville skulle tillåtas existera. Maktbalansen var förskjuten och kinersernas lösning på det blev att själva införskaffa kärnvapen för att jämna ut den. Kina och Frankrike gjorde liknande val att inte signera NPT och PTBT, avtalen kom till i nära anslutning till ländernas första provsprängning. Kina var landet som starkast uttryckt en vilja att uppnå ett totalförbud mot kärnvapen av samtliga fem länder. Vilket även var den huvudsakliga anledningen NPT inte skrevs under när den presenterades för signering. Ett sätt för Kina att protestera mot ländernas anskaffning var att inte skriva under det avtalet som förbjöd spridning av kärnvapen och diskriminerade genom att bestämma vilka stater som fick inneha kärnvapen.

Kinas inställning till totalförbud av respektive massförstörelsevapen:

För en B-vapenkonvention:	Ja
För en C-vapenkonvention:	Ja
För ett totalförbud av kärnvapen:	Ja

4.1.4. Storbritannien

Den inledningsvis negativa inställningen till en B- och C-vapenkonvention ändrades till en positiv när försvarsministeriet hade givit sina rekommendationer. Försvarsministeriets slutsatser sade att samma offensiva strategiska uppgift som B-vapen och C-vapen kunde lösa kunde även kärnvapen lösa samt att Ryssland inte var ett lämpligt land för bekämpning av de vapentyperna. Storbritanniens val att ta bort en vapentyp som anses onödig är förståelig, maktbalansen påverkades inte av beslutet eftersom kärnvapen skulle ersätta B-vapen och därmed vara ett fullgott substitut. Något som Storbritannien var fullt medveten om när de tog beslutet att jobba för en B- och C-vapenkonvention.

Gällande C-vapen var det ingen större skillnad från B-vapen för Storbritannien. Eftersom rekommendationen hade gällt inte bara B-vapen utan även C-vapen var deras åsikt detsamma för båda vapentyperna. Skillnaden med samtalen för en C-vapenkonvention var att Storbritannien intog en mer tillbakadragen position och förlitade sig i större utsträckning på USA och Ryssland i deras bilaterala samtal. I ett brittiskt perspektiv var det ingen större skillnad att göras sig av med C-vapen i jämförelse med B-vapen.

Storbritannien var tydlig om sin ståndpunkt gällande C- och B-vapenkonventionerna. När det kommer till totalförbud mot kärnvapen har deras uttalande givit upphov till varierande intryck. I och med signeringen av NPT band Storbritannien sig till att sträva mot en totalnedrustning, dvs. en positiv syn på ett totalförbud. Förpliktelsen återupprepades 2006 av premiärministern. Det senaste uttalandet talade dock om länder som ville göra sig av med kärnvapen skulle få det, ett något vagare uttryck än vad som tidigare uttalats. Tillsammans med uttalande om att det är orealistiskt att införa ett totalförbud mot kärnvapen för tillfället blir det oklart om var Storbritannien står i frågan. Efter de att de tog bort sin möjlighet till att använda B- och C-vapen för avskräckning är kärnvapen de enda alternativet Storbritannien har kvar. Maktbalansen påverkas för Storbritannien om deras kärnvapen försvinner på grund av ett totalförbud. De kan inte längre helt enkelt använda sig av ett annat massförstörelsevapen i sin avskräckningspolicy som de gjorde när B- och C-vapen förbjöds.

Storbritanniens inställning till totalförbud av respektive massförstörelsevapen:

För en B-vapenkonvention:	Ja
För en C-vapenkonvention:	Ja
För ett totalförbud av kärnvapen:	Delvis

4.1.5. Frankrike

Frankrike i likhet med Kina varit passivt i diskussionerna. Den franska inställningen till B-vapenkonventionen skiljde sig någorlunda med deras inställning till C-vapenkonventionen. Precis som flera av de andra staterna, prioriterade Frankrike kärnvapen i stället för sina B-vapen, skillnaden för Frankrike var att de hade inte lika många strategiska skäl som ekonomiska. Frankrikes sena ratifikation av B-vapenkonventionen ska inte misstolkas för negativitet till principen om ett förbud av B-vapen utan snarare till den finstilta texten om verifikation.

Gällande C-vapen var Frankrikes åsikt från början väldigt annorlunda från de andra staternas. Frankrikes hade en intention om att få ha ett avskräcknings- och vedergällningslager mot potentiella angripare, något som inte alls gick i linje med ett totalförbud. När de slutligen ändrade sin åsikt till att vara överensstämmande med ett totalförbud gjorde de det på egen hand i syfte att stödja en C-vapenkonvention. När Frankrike inte kunde ha kvar några C-vapen i avskräckande syfte innebar det för dem precis som flera andra länder att kärnvapen fick ta rollen som det avskräckande vapnet i inventariet.

Frankrike har inte uttryckligen sagt att de är för ett totalförbud av kärnvapen. Deras första val att inte skriva på NPT eller PTBT kunde tolkas som en motsträvighet men motiverades av anledningar kopplade till att deras kärnvapen inte var lika tekniskt avancerade samt att de precis hade genomfört sin första provsprängning. Frankrike tog dock samma steg som Kina 1992 och skrev under NPT och band sig till att följa artikel VI om att sträva mot total nedrustning. President Sarkozys uttalade om att deras intentioner var att jobba för nedrustning samtidigt som de har en strikt avskräckningspolicy. Det är svårt att tolka vad ett land menar när de säger att de är för nedrustning. Nedrustning är inte detsamma som ett totalförbud mot kärnvapen. Eftersom NPT inte har något slutdatum för när nedrustningen ska vara klar kan heller inte den vara acceptabel i att svara för landets inriktning.

Frankrikes inställning till totalförbud av respektive massförstörelsevapen:

För en B-vapenkonvention:	Ja
För en C-vapenkonvention:	Ja
För ett totalförbud av kärnvapen:	Delvis

4.2. Gemensam analys och diskussion

Enligt maktbalansteorin ska det inte finnas ett land med överlägsen makt. Teorin lägger ingen värdering om länder har flertalet typer av massförstörelsevapen eller endast en, så länge en stat inte har för mycket makt. NPT var den typ av avtal som begränsade antalet länder med kärnvapen, avtalet bestämde en officiellt godkänd maktbalans vid undertecknande. Något som Storbritannien använde som argument för deras uppgradering av sitt kärnvapenprogram.

Under bilaterala samtal om en C-vapenkonvention fanns överenskommelsen mellan Ryssland och USA om gemensam nedrustning vilket ledde ganska snabbt till ratificering av ett totalförbud. Liknande överenskommelser i form av SALT-avtalen och Moskva-avtalet och fortfarande inte givit liknande resultat, i form av ett totalförbud mot kärnvapen. Det finns en svårighet som länderna står inför vid införandet av ett totalförbud av kärnvapen som de inte hade vid B- och C-vapenkonventionerna. Inget av länderna skulle ha några massförstörelsevapen för att genomföra sin avskräckningspolicy, antingen skulle policyn behöva förändras eller så skulle ett annat konventionellt vapensystem behöva ta dess plats. Maktbalansen i det här fallet förskjuts drastiskt ifrån de föregående kärnvapenstaterna till inofficiella kärnvapenstater. Ett teoretiskt exempel är att de officiella kärnvapenstaterna ratificerar ett avtal och destruerar sina lager, därefter visar det sig att ett land som Nordkorea inte har ratificerat avtalet eller helt enkelt inte bryr sig om det och besitter kärnvapen. Maktbalansen har därmed tydligt förskjutits i Nordkoreas fördel i jämförelse med tidigare.

Christoffer Hagström nämnde att han ansåg det otroligt att kärnvapenstaterna skulle göra sig av med sina kärnvapen frivilligt samt att kärnvapen gav dem en viss makt. Utifrån det som undersöks i den här uppsatsen kan det ligga något det Christoffers nämner.

Kärnvapenstaternas uttalande har inte varit solklara, och om kärnvapen är en faktor som ger stater makt, kommer det definitivt vara negativt för länderna ur ett maktbalansperspektiv att förbjuda dem. Samma slutsats hade kunnat dras gällande C- och B-vapen men i och med att kärnvapenstaterna bara kunde ersätta dem med kärnvapen var det inget större bekymmer för dem. Med samma logik som staterna har använt innan är det möjligt att stater förbjuder kärnvapen när de kommer fram till något som kan ta deras plats, huruvida det är ett specifikt vapensystem förblir osagt. Något som kan ge länderna en känsla av säkerhet och möjligtvis makt på samma sätt som kärnvapen gör nu.

Maktbalansen i den nuvarande situationen kan även betraktas ur Morgenthau lite mer egoistiska bild av länder, att de endast vill uppnå en överlägsenhet av makt. Eller åtminstone utöka sin position i maktbalansen. Genom att de fem kärnvapenstaterna har producerat konventioner för både B- och C-vapen finns det endast en typ av massförstörelsevapen kvar, kärnvapen. I och med NPT skrevs under av kärnvapenstaterna och flertalet andra länder har de lyckats se till att endast fem länder i världen får lov att inneha massförstörelsevapen. Om ländernas syfte är att uppnå en bättre position i maktbalansen har de genom att införa B- och C-vapen konventionen och inte ett totalförbud mot kärnvapen, gjort precis det. Länderna hamnar i en position som gynnar deras avskräckningspolicy rejält eftersom hot från massförstörelsevapen plötsligt blivit väldigt mycket lägre. Med det här synsättet blir det förståeligt varför länderna inte lyckats komma längre i diskussioner kopplat till ett totalförbud mot kärnvapen samt deras val. Om en stat strävar efter mer makt blir det därmed realistiskt att de skulle ta en steg i riktning som leder till en försämrad position i maktbalansspelet.

5. Slutsats

Ingen av de fem länderna satte sig på tvären vid B- och C-vapenkonventionen, dvs. de var huvudsakligen positivt inställda. Det fanns inga tydliga anledningar att ha kvar B- och C-

vapen. När det kommer till totalförbud mot kärnvapen är det inget land efter år 1970 som har en genomgående positiv inställning i dagsläget även om Kina inte uttryckt sig på något sätt som skulle tala för en åsiktsförändring. Kärnvapenstaterna gynnas ur ett maktbalansperspektiv av att inte införa ett totalförbud mot kärnvapen samt att ett införande ställer till komplikationer för kärnvapenstaternas avskräckningspolicy. Det var ländernas positiva inställning att förbjuda B- och C-vapen som är upphovet till veligheten vid förbudandet av kärnvapen.

6. Förslag till fortsatt forskning

Uppsatsen har endast berört de officiella kärnvapenstaterna och inte alla länder som innehar kärnvapen. Intressant att undersöka är att se hur de inofficiella kärnvapenstaterna förhåller sig till tanken om ett totalförbud mot kärnvapen. Ytterligare en intressant forskningsriktning är att titta på hur de fem officiella kärnvapenstaternas policy för användandet av B- och C-vapen ändrades under konventionsförhandlingarna. En annan vinkel på uppsatsen är även att titta på fler inrikespolitiska diskussioner kopplat till de olika vapentyperna och deras konventioner.

7. Käll- och litteraturförteckning

7.1. Källor

SIPRI

SIPRI. *SIPRI Yearbook*. Solna. 1982.

SIPRI. *SIPRI Yearbook*. New York. 1988.

7.2. Litteratur

Ayson, R. *Thomas Schelling and the Nuclear Age*. London. 2004

Esaiasson, P. *Metodpraktikan*. Stockholm. 2007. 3:e upplagan.

Diehl och Moltz. *Nuclear Weapons and Nonproliferation*. 2008. Andra upplagan.

Goldman, K. *Det internationella systemet*. Stockholm. 1978.

Hansen, K. *The Comprehensive Nuclear Test Ban Treaty*. Stanford. 2006.

Rhodes, R. *The Twilight of the Bombs*. Santa Barbara. 2010.

SIPRI. Carter, A. *Success and Failure in Arms Control Negotiations*. New York. 1989.

SIPRI. Goldblat, J. *The Problem of Chemical and Biological Warfare – CB Disarmament negotiations 1920-1970*. Stockholm. 1971.

SIPRI. Goldblat, J. *Non-Proliferation: The Why and Wherefore*. London. 1985.

Smith A. Martin. *Power in the Changing Global Order*. Cambridge. 2012.

Taylor, Jr. *Chemical and Biological Warfare*. 1985.

UNIDIR. Borrie, J. Caughley, T. *Viewing Nuclear Weapons through and Humanitarian Lens*. Genève. 2013.

Utgoff, V. *The challenge of Chemical Weapons*. New York, 1991.

Wheelis, M. *Deadly Cultures*. Cambridge. 2006.

7.3. Internetkällor

Försvarsmakten, Försvarets forskningsinstitut, Krisberedskaps myndigheten

Försvarsmaktens, FOI, KBM. *Kärnvapenkonvention*.

http://www.faktasamlingcbrn.foi.se/filer/a_sidor/5/2.html. Hämtad 2014-04-28.

Försvarsmaktens, FOI, KBM. *Kemiska stridsmedels historik*.

http://www.faktasamlingcbrn.foi.se/filer/a_sidor/3/3.html. Hämtad 2014-05-26.

Organisation for the Prohibition of Chemical Weapons

OPCW. *Convention on the Prohibition of the Development, Production, Stockpiling and use of Chemical Weapons and on Their Destruction*.

http://www.opcw.org/index.php?eID=dam_frontend_push&docID=6357. Hämtad 2014-05-24

OPCW. *Genesis and Historical Development*. <http://www.opcw.org/chemical-weapons-convention/about-the-convention/genesis-and-historical-development/>. 2014-04-29.

President Sarkozys tal

CD. Sarkozy, N. *Speech by the President of the Republic*. <http://daccess-dds-ny.un.org/doc/UNDOC/GEN/G08/605/71/PDF/G0860571.pdf?OpenElement>. 2008. Hämtad 2015-05-18.

SIPRI

SIPRI. About SIPRI. <http://www.sipri.org/about>. Hämtad 2014-05-07

The Comprehensive Nuclear-Test-Ban Treaty Organization

CTBTO. *Status of Signature and ratification*. <http://www.ctbto.org/the-treaty/status-of-signature-and-ratification/>. Hämtad 2014-04-28.

The Nuclear Threat Initiative

NTI. *Proposed Nuclear Weapons Convention (NWC)*. <http://www.nti.org/treaties-and-regimes/proposed-nuclear-weapons-convention-nwc/>. Hämtad 2014-05-14.

United Nations

UN. *Resolutions Adopted By the General Assembly*. http://www.un.org/en/ga/search/view_doc.asp?symbol=A/RES/51/45&Lang=E. Hämtade 2014-05-14.

UN Department of Political and Security Affairs

Department of Political and Security Council Affairs. *The united nations and disarmament 1970-1975*. <http://www.un.org/disarmament/publications/yearbook/en/EN-YB-VOL-00-1970-1975.pdf>. Hämtad: 2014-04-30.

Department of Political and Security Council Affairs. *The united nations and disarmament 1976*. <http://www.un.org/disarmament/publications/yearbook/en/EN-YB-VOL-01-1976.pdf>. Hämtad 2014-05-11.

Department of Political and Security Council Affairs. *The united nations and disarmament 1979*. <http://www.un.org/disarmament/publications/yearbook/en/EN-YB-VOL-04-1979.pdf>. Hämtad 2014-05-11.

Department of Political and Security Council Affairs. *The united nations and disarmament 1980*. <http://www.un.org/disarmament/publications/yearbook/en/EN-YB-VOL-05-1980.pdf>. Hämtad 2014-05-11.

Department of Political and Security Council Affairs. *The united nations and disarmament 1981*. <http://www.un.org/disarmament/publications/yearbook/en/EN-YB-VOL-06-1981.pdf>. Hämtad 2014-05-12.

Department of Political and Security Council Affairs. *The united nations and disarmament 1983*. <http://www.un.org/disarmament/publications/yearbook/en/EN-YB-VOL-08-1983.pdf>. Hämtad 2014-05-12.

Department of Political and Security Council Affairs. *The united nations and disarmament 1988*. <http://www.un.org/disarmament/publications/yearbook/en/EN-YB-VOL-13-1988.pdf>. Hämtad 2014-05-13.

Department of Political and Security Council Affairs. *The united nations and disarmament 1989*. <http://www.un.org/disarmament/publications/yearbook/en/EN-YB-VOL-14-1989.pdf>. Hämtad 2014-05-13.

Department of Political and Security Council Affairs. *The united nations and disarmament 1991*. <http://www.un.org/disarmament/publications/yearbook/en/EN-YB-VOL-16-1991.pdf>. Hämtad 2014-05-13

Department of Political and Security Council Affairs. *The united nations and disarmament 1992*. <http://www.un.org/disarmament/publications/yearbook/en/EN-YB-VOL-17-1992.pdf>. Hämtad 2014-05-13

Department of Political and Security Council Affairs. *The united nations and disarmament 1996*. <http://www.un.org/disarmament/publications/yearbook/en/EN-YB-VOL-21-1996.pdf>. Hämtad 2015-05-16.

Department of Political and Security Council Affairs. *The united nations and disarmament 1998*. <http://www.un.org/disarmament/publications/yearbook/en/EN-YB-VOL-23-1998.pdf>. Hämtad 2015-05-16.

Department of Political and Security Council Affairs. *The united nations and disarmament 1999*. <http://www.un.org/disarmament/publications/yearbook/en/EN-YB-VOL-24-1999.pdf>. Hämtad 2014-05-18.

United Nations Office for Disarmament Affairs

UNODA. *Convention on the Prohibition of the Development, Production and Stockpiling of Bacteriological (Biological) and Toxin Weapons and on their Destruction*. <http://disarmament.un.org/treaties/t/bwc/text>. Hämtad 2014-05-24

UNODA. *Treaty on the Non-Proliferation of Nuclear Weapons (NPT)*. <http://www.un.org/disarmament/WMD/Nuclear/NPTtext.shtml>. Hämtad 2014-05-24

UNODA. *Treaty Banning Nuclear Weapon Tests in the Atmosphere, in*

Outer Space and under Water.

http://www.un.org/disarmament/WMD/Nuclear/pdf/Partial_Ban_Treaty.pdf. Hämtad 2014-05-24

United Nations Disarmament Yearbook

UNODA. *The United Nations Disarmament Yearbook.*

<http://www.un.org/disarmament/publications/yearbook/>. Hämtade 2014-05-24.

UN. *The United Nations Disarmament Yearbook 2002.*

<http://www.un.org/disarmament/HomePage/ODAPublications/Yearbook/2002/Html/DY2002.htm>. Hämtad 2014-05-18.

UN. *The United Nations Disarmament Yearbook 2006.*

<http://www.un.org/disarmament/HomePage/ODAPublications/Yearbook/2006/PDF/DY2006.pdf> Hämtad 2014-05-18.

UN. *The United Nations Disarmament Yearbook 2007.*

<http://www.un.org/disarmament/HomePage/ODAPublications/Yearbook/2007/PDF/DY2007-web3.pdf>. Hämtad 2015-05-18.

UN. *The United Nations Disarmament Yearbook 2009.*

<http://www.un.org/disarmament/HomePage/ODAPublications/Yearbook/2009/PDF/DY2009-PartII-web.pdf>. Hämtad 2014-05-18.

UN. *The United Nations Disarmament Yearbook 2010.*

<http://www.un.org/disarmament/HomePage/ODAPublications/Yearbook/2010/DY-2010-Part%20II-web-V2.pdf>. Hämtad 2014-05-18.

UN. *The United Nations Disarmament Yearbook 2011.*

<http://www.un.org/disarmament/HomePage/ODAPublications/Yearbook/2011/DYB2011-Part-II-web.pdf>. Hämtad 2014-05-18.